

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

Pablo escribe a la iglesia en Corinto

¹ Nutscö e Pablo rí apóstolegö o juancügö e Jesucristo rá zopcjö yo nte. Nguetsjè Mizhocjimi o ne o juancügö a cjanu. Nutscö 'ñe e cjuarma Sóstenes rí pen'c'egöbe ne carta.

² Nu'tsc'ejí in cārāgueji a Corinto c'ü tsja a Grecia, in jmurüji in ma'tc'ejí Mizhocjimi, ngue'tsc'ejí rí pen'c'ejí ne carta. Mizhocjimi o 'ñünc'ü in mün'c'ejí. Nguéc'ua 'ma i 'ñench'e in mü'büji e Jesucristo, o tsja'c'üji Mizhocjimi o ntets'üji. Y o xöcüs'üji rí tsjaji c'ua ja nzi ga ne angueze. Dya nguextjotsc'ejí o ntetsc'ejí Mizhocjimi; xo ngue o nte angueze texe c'o ma't'ü e Jesucristo c'ín Jmugöji, zö ja nde cārāji. Dya nguextjozgöji in Jmugöji c'ü; xo 'ñe anguezeji, xo ngue o Jmuji.

³ Rí ötcö Mizhocjimi c'ü mi Tatagöji, 'ñe e Jesucristo c'ín Jmugöji c'ü ra sido ra nuc'ejí na jo, ngue c'ua ra mājā in mün'c'ejí, dya pje rí mbeñeji.

Bendiciones por medio de Cristo

⁴ Texe 'ma rí ötügö Mizhocjimi, rí unngö 'na pöjö c'ü ya me o mböxc'ügueji na jo. O mböxc'ejí a cjanu, na ngue bübü in mü'büji dya e Cristo Jesús.

⁵ O mböxc'ejí o dya'c'üji c'ü ja rgui pöpqueji c'ü. Nguéc'ua sö rí zopcjeji dya yo nte, 'ñe rí pārāgueji dya na jo, ja ga cja Mizhocjimi. O dya'c'üji a

cjanu Mizhocjimi, na ngueje bübü in mün'c'ejí dya e Jesucristo.

⁶ Nguec'ua ya zädä c'ua ja rvá xi'tsc'öji. Na ngueje 'ma mi bübü co nu'tsc'ejí, ró xi'tsc'öji ro mböxc'üji e Cristo ri nzhodüji na jo cja o 'ñíji Mizhocjimi. Y na cjuana ya o mböxc'üji a cjanu.

⁷ Nguec'ua, dya pje bē'tsc'ejí dya; sö rí pēpqueji na jo dya Mizhocjimi. Y te'be in mün'c'ejí dya c'ü ra ējē na yeje e Jesucristo c'ü ín Jmugöji.

⁸ Mizhocjimi ra sido ra dya'c'ejí c'ü rguí zēzhíji, ngue c'ua texe c'o cjē c'o xe rí minc'ejí, dya rí jyēzgueji c'ü. Nguec'ua c'e pa 'ma ra ējē e Jesucristo c'ín Jmugöji, dya pje ra chötcöji c'o na s'o.

⁹ Mizhocjimi o 'ñünnc'ü in mün'c'ejí nzi 'natsc'ejí í 'ñench'e in mü'büji c'ü nu T'i c'ü ngueje e Jesucristo c'ín Jmugöji. Nguec'ua 'natjo ín mü'büji dya co angueze. Ixtí jñunt'ü in mün'c'ejí c'ü ra dya'c'ejí c'ü rguí zēzhíji. Na ngueje angueze cja'a c'ua ja nzi ga mama.

Divisiones en la iglesia

¹⁰ Rí ö'tc'ügöji cjuarma, c'ü ri 'natjo jña c'ü rí ñagueji, dya rí söji o jña. Na ngue je ga cjanu ga mandazüji e Jesucristo c'ín Jmugöji. Dya xo rí xögueji cja yo nin cjuarmaji. Nu c'ü rí tsjagueji, rí pötqui ñeji ngue c'ua ri 'natjo pjeñe c'ü rí tsjijñigueji, 'ñe c'ü rí tsjagueji.

¹¹ Nu'tsc'ejí mi cjuarmats'ügöji, o ngöxcö c'o cãrã o ngumü e Cloé c'ü ya ín pötqui dyonpüteji.

¹² Bübütsc'ejí c'o mama: “Rí teñejme e Pablo. Ngue c'ü xe na jo ga xöpünte”, eñeji. Bübü c'o mama: “Iyö. Ngue e Apolos rí teñejme.” Bübü c'o

mama: “Ngue e Pedro rí teñejme.” Bübü c'o mama: “Nutscöjme rí teñejme e Cristo”, eñeji.

¹³ ¿Cjo bübü na puncjü Cristo? Iyö, 'natjo c'ü bübü. Nutscö e Pablo, ¿cjo nguezgö o ndät'äzgöji cja ngronsi c'ü rva päjtc'ägöji? Iyö, dya nguezgö. ¿Cjo ngue ín chjügö o nänngägöji 'ma i jigueji? Iyö, dya nguezgö; ngue o tjü e Cristo.

¹⁴ Rí unngö 'na pöjö Mizhocjimi c'ü nguextjo e Crispo ñe e Gayo c'o ró jichcö a ndetsc'eji.

¹⁵ Na ngue 'ma ro jichcö na puncjü o nte, bübü c'o ro mama: “E Pablo jichi cja ndeje na puncjü o nte, ngue c'ua ra ndeñeji co angueze”, ro ñeñeji.

¹⁶ Xo rí mbeñegö xo ró jichcö c'o cãrã nu ngumü e Estéfanas: Pero dya cja rí mbeñe cjó je nde ró jichcö.

¹⁷ C'ü vi juancügö e Cristo, dya ngue c'ü rá jichcö yo nte; ngue c'ü rá xipjiji ja ga cja e Jesucristo. 'Ma rí zopcjö yo nte, dya rí jodü rá xicöji jña c'o me na zö, para ra mamaji me rí pãrãgö. 'Ma rva cjanu, dya ro tsjapü ngüenda 'ma yo nte c'ü o pätcöji e Jesucristo va ndü cja ngronsi.

Cristo, el poder y la sabiduría de Dios

¹⁸ Nutscöjme rí apóstolejme rí zopcjøjme yo nte, rí xicöjme o ndü e Jesucristo va ngötcüji ín nzhubüji. Cãrã o nte c'o cjavü dya ni muvi yo rí mangöjme a cjanu. Anguezeji ya ni ma ra bēzhi o aljmaji, dya ra salvaji. Pero nutscöji sido jocüzü ín mü'büji Mizhocjimi ngue c'ua rá jēzgjöji c'o na s'o. Nguec'ua c'o jña c'o mama ja va ndü e Jesucristo cja ngronsi, ngue c'o rgá pãrãgöji c'ü me na zēzhi Mizhocjimi.

¹⁹ Ya zädä c'ü t'opjü ga cjava:
Yo me pãrã, rá jünbüji c'ü ni mbãrãji.

C'o pë's'i na puncjü o pjeñe, rá cchapü c'ü dya cja rguí muvi c'o ra nguiñi c'o, eñe Mizhocjimi.

20 Yo cãrã cja ne xoñijõmü c'o dya pãrã Mizhocjimi, bübü c'o me pãrã. Xo bübü c'o me pjëchi ra jíchi yo nu minteji. Xo bübü c'o me pjëchi ra zõji o jña yo nu minteji. Pero, ¿pje ni muvi a jmi Mizhocjimi c'o nte c'o? Ya jizhi dya Mizhocjimi c'ü dya ni muvi c'ü pãrãtsjë yo nte.

21 Mizhocjimi pë's'i na jo o pjeñe. Nguец'ua ndeze mi jinguã o mbeñe c'ü dya ro sö ro nguiñitsjë yo nte ro mbãrãji angueze. Mizhocjimi o ne ro salva yo nte, nguец'ua va juajnü c'o ra zopjü yo nte, ra xipjiji ja ga cja e Jesucristo. Nguец'ua 'ma cjó c'o ra 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo, Mizhocjimi ra 'ñeme libre cja c'o na s'o. C'o jña c'o mama ja va sufre e Jesucristo, ngue c'o cchapü yo nte c'ü dya ni muvi c'o.

22 Yo ín menzumüjme a Israel örüji 'na señal c'ü ra jñandaji. 'Ma jiyö, dya ra creoji zö cjó c'o ra zopjüji. Yo ín menzumügueji a Grecia me jodüji 'na c'ü me pãrã, ra zopjüji. 'Ma jiyö, dya xo ra creoji.

23 Nutscöjme rí apóstolejme 'ma rí zopcjöjme yo nte, rí xicöjme o ndü e Cristo cja ngronsi por nutscöji. Yo ín menzumüjme a Israel, dya ne ra creoji; cijñiji dya pë's'i poder, na ngue o sufre. Yo ín menzumügueji a Grecia, cchapüji c'ü dya ni muvi c'ü vi ndü a cjanu e Cristo.

24 Pero Mizhocjimi o 'ñünnü ín mü'büjme ja rí nzijme rí menzumüjme a Israel; nguец'ua rvá ejmegöjme e Jesucristo. Xo 'ñünnü in mün'c'ejí ja nzitsc'ejí in menzumügueji a Grecia. Nguец'ua 'ma rí äragöji c'ü ja va sufre e Cristo, rí unnc'öji ngüenda c'ü na zëzhi Mizhocjimi 'ñe c'ü me na jo va mbeñe.

25 Mama yo in menzumügueji c'ü dya ni muvi c'ü o mbeñe Mizhocjimi. Pero xenda na jo o pjeñe Mizhocjimi que na ngue yo nte. Mama yo in menzumügöjme c'ü dya ga zëzhi e Jesucristo na ngue o sufre. Pero xenda na zëzhi Mizhocjimi c'ü o jyëzi o sufre e Cristo, que na ngue yo nte.

26 Tsjiñiji cjuarma ja ga cjatsc'ejji. Dya puncjüts'üji c'o pë's'i na puncjü o pjeñe c'ua ja nzi ga mbë's'i yo nte yo dya pãrã Mizhocjimi. Pero Mizhocjimi o 'ñünc'ü in mün'c'ejji i creoji e Jesucristo. Dya xo puncjüts'üji c'o pje pjëzhi, ni xo na puncjüts'c'ejji c'o ngue o t'i c'o me ma jonte, pero Mizhocjimi o 'ñünc'ü in mü'büji i ñejmeji.

27 Nu'tsc'ejji mama yo nte c'ü dya in jüngueji in pjeñeji, o juan'c'ejji Mizhocjimi ngue c'ua ra bëchpiji o tseje nu c'o nãntji me pãrã. Nu'tsc'ejji mama yo nte c'ü dya pje pjë'tsc'ejji, o juan'c'ejji Mizhocjimi ngue c'ua ra bëchpiji o tseje c'o me nãntji pje pjëzhi.

28 Nu'tsc'ejji cja'c'üji yo nte c'ü dya ni muvitsc'ejji, o juan'c'ejji Mizhocjimi ngue c'ua ra jñünbü c'ü ni muvi c'o nãntji me ni muvi.

29 Je va cjanu va tsja Mizhocjimi. Nguéc'ua dya cjó ra tsjapütsjë na nojo a jmi Mizhocjimi.

30 Nu'tsc'ejji bübü in mün'c'ejji dya e Cristo; nguéc'ua in pãrãgueji ja ga cja Mizhocjimi. Rí pãrãgöji c'ü o ngötcüji e Jesucristo c'o in nzhunc'öji; nguéc'ua dya cja rí tñji c'o. Xo rí pãrãgöji c'ü sido pëpji cja in mü'büji ngue c'ua xenda rá cjaji c'ua ja nzi ga ne angueze. Nguetsjë Mizhocjimi c'ü o dyacöji c'ü ni bübü in mün'c'öji dya e Cristo.

31 Nguéc'ua, dya rá cjapüji na nozüji c'ü rgá pãrãgöji yo. Rá cjaji c'ua ja nzi ga t'opjü o jña

Mizhocjimi c'ü mama ga cjava: “Dya ra jogü cjó ra tsjapütsjê na nojo. Nguextjo Mizhocjimi rá cjapcöji na nojo”, eñe c'e jña.

2

El mensaje de Cristo crucificado

¹ Je xo va cjanu rvá cjangö 'ma ró sägö nu va ja in cãrãgueji cjuarma. 'Ma ró xi'tsc'öji ja ga salvazüji Mizhocjimi, dya zö rvá zo'c'öji. Dya xo ró xi'tsc'öji jña c'o mama yo cjapü me pãrã.

² Na ngueje ró negö nguextjo ró xi'tsc'öji ja ga cja e Jesucristo, 'ñe ja va pätcöji va ndü cja ngronsi.

³ Y 'ma ró minc'öji va, dya mi sögö ma zëtscö. Xo mi mbigö ma sügö, 'na dya ro zo'c'öji na jo.

⁴ Yo nte, me jodü ja rgá 'ñünbü o mü'bü yo nu minteji, nguec'ua ga mamaji jña c'o 'ñetse me pãrãji. Pero nutscö, dya je va cjanu rvá zo'c'öji. O Espíritu Mizhocjimi o 'ñünnc'ü in mü'büji i pãrãji c'ü na cjuana c'o mi xi'tsc'öji. Nguec'ua vi 'ñench'e in mü'büji e Jesucristo.

⁵ Dya ró negö c'ü rvi mamaji: “E Pablo pãrã na puncjü; na jo ga zocöji. Nguec'ua ró creoji e Jesús”, ri 'ñeñeji, iyö. Ró ötügö Mizhocjimi c'ü ro 'ñünnc'ëji in mü'büji. Nguec'ua ix na cjuana vi 'ñench'e in mü'büji e Jesucristo.

Dios se da a conocer por medio de su Espíritu

⁶ Nutscöjme, zö dya zö rgá zopjüjme yo nte, pero rí pjëhcöjme na jo 'na jña. Pero nguextjo c'o nzhodü na jo co Mizhocjimi c'o rí xicöjme yo. Dya nza cja c'e pjeñe c'ü pë's'i yo nte yo cãrã yo cjê dya yo dya pãrã Mizhocjimi. Ni xo nza cja c'ü pjëchi

yo pje pjëzhi yo cjë dya. Na ngueje anguezeji, ra tsjapü Mizhocjimi c'ü dya cja pje ra mbëzhiji.

⁷ C'ü rí xipjijme c'o nzhodü na jo co Mizhocjimi, ngue c'ü cjiñi Mizhocjimi. 'Ma ot'ü, dya cjó mi pãrã c'e pjeñe c'ü. Na ngue dya be mi ch'acöji ro pãrãji. Pero 'ma dya be mi ät'ä ne xoñijö mü, ya xcuí mbeñe Mizhocjimi c'ü ra tsjacüji me rguí muvizgöji cja o jmi.

⁸ C'ü o mbeñe Mizhocjimi, dya mbãrã ne rí 'naja yo pje pjëzhi yo cjë dya. Nguéc'ua va ndät'äji e Jesucristo cja ngronsi, maco Mizhocjimi e Jesucristo c'ü me na nojo.

⁹ Anguezeji go zädã c'ua ja nzi va t'opjü cja o jña Mizhocjimi c'ü mama ga cjava:

Nunca go jñandaji c'o ya vi preparao Mizhocjimi ra unü c'o ejme angueze 'ñe neji.

Dya xo go dyärãji c'ü ja ga cja.

Ni xo go nguijñitsjëji cja o mü'büji c'o, eñe c'e jña.

¹⁰ Pero nutscöji 'ma ró ench'e ín mün'c'öji e Jesucristo, o dyacüji Mizhocjimi o Espíritu o ã bübü cja ín mün'c'öji. O Espíritu Mizhocjimi pãrã texe c'ü ya mbeñe Mizhocjimi. Nguéc'ua rgá pãrãgöji yo ya preparao Mizhocjimi ra dyacüji.

¹¹ Dya cjó pãrã texe c'ua ja ga nguijñi c'ü 'na nte. Nguextjo c'e nte, pãrãtsjë o pjeñetsjë angueze. Je xo ga cjatjonu, dya cjó xo pãrã ja ga nguijñi Mizhocjimi; nguextjo c'ü o Espíritu angueze.

¹² Nutscöji, dya ch'acöji rá cjiñiji c'ua ja nzi ga nguijñi yo nte yo dya pãrã Mizhocjimi. Mizhocjimi ya dyacüji o Espíritu, ngue c'ua ra sö rá pãrãgöji c'ua ja va s'iyazgöji Mizhocjimi, 'ñe c'ua ja ga mböxcöji.

¹³ Nujyo, nguejyo rí mangöjme yo. Pero dya ngue ín jñatsjějme yo rí cjiññitsjějme yo rí mangöjme. Yo rí mangöjme, nguejyo jña yo jítisijme o Espíritu Mizhocjimi. Y c'o nte c'o rí xipjijme yo jña yo, ngue c'o ya búbü o mü'bü o Espíritu Mizhocjimi c'o.

¹⁴ C'o nte c'o dya búbü o mü'bü o Espíritu Mizhocjimi, dya ne ra creoji c'o mama c'ü. Na ngue cjapüji c'ü dya pje ni muvi c'o mama c'ü. Dya xo sö ra mbārāji pje pjězhi c'o mama c'ü. Nguextjo c'o nte c'o búbü o mü'bü angueze c'o sö ra mbārā pje pjězhi c'o mama c'ü.

¹⁵⁻¹⁶ Nu c'o búbü o mü'bü o Espíritu Mizhocjimi sö ra mbārāji c'o na cjuana ni muvi. Je t'opjü a cjava cja o jña Mizhocjimi: “Dya cjó sö ra mbārā c'ü cjiññi c'ín Jmugöji. Nguéc'ua, dya cjó sö ra tsja xöpunte 'na nte, c'ü pje ra jíchi c'ín Jmugöji”, eñe c'e jña. Nuzgöji búbü ín mün'c'öji dya e Jesucristo, nguec'ua rgá mbeñeji c'e pjeñe c'ü cjiññi angueze. Nguéc'ua yo nte me dyätjjozgöji, dya sö ra mbārāji ja ga cja rgá mbeñeji. Na ngueje anguezeji, dya búbü o mü'büji o Espíritu Mizhocjimi.

3

Compañeros de trabajo sirviendo a Dios

¹ Ma mi búbügö co nu'tsc'ejí cjuarma, ró xi'tsc'öji o jña Mizhocjimi. Y xe ro xi'tsc'öji mas o jña, pero dya be sö rvi jñunt'ü in mün'c'ejí c'o. Na ngue dya i tsjagueji na jo c'ua ja nzi ga ne o Espíritu Mizhocjimi; i tsjaji c'o in netsjéji. Dya xo i dyätāji na jo e Cristo.

² Nza cjatsc'ejí yo lələ yo sibatjo, yo dya sö ra za o ts'ingue. Ró xi'tsc'öji jña c'o dya s'ězhi rvi pārāji. Na

ngue dya be sö rvi jñunt'ü in mün'c'ejí c'o xe 'ñaja jña. Dya be xo sö.

³ Na ngueje sido in cjagueji c'o in netsjëji. In pötqui huinsteji y me xo in pötqui dyonpütsjëji. C'ü ni tsjagueji a cjanu, je ni 'ñetse nu, c'ü in cjagueji c'o in netsjëji. Je xo ni 'ñetse nu, c'ü in nzhodüji c'ua ja nzi ga nzhodü c'o nte c'o dya pãã Mizhocjimi.

⁴ Bübüts'ejí c'o mama: “Nutscöjme rí teñejme e Pablo”, eñe c'o cjuarma. Bübü c'o mama: “Nutscöjme rí teñejme e Apolos”, eñeji. Nguéc'ua rí xi'tsc'öji, nza cjatsc'ejí yo nte yo dya pãã Mizhocjimi.

⁵ Nuzgö e Pablo 'ñe e Apolos, dya ni jyodü rí mangueji nda ni muvizgöbe. Na ngueje rí mbëpjítjobe cja Mizhocjimi rí nza yejebe, nde ró zo'c'öbe in texeji. Nguéc'ua vi 'ñench'e in mü'büji e Jesucristo. Rí pëpcjöbe c'ua ja nzi va dyacöbe c'in Jmuji.

⁶ Nguetscö e Pablo ot'ü ró zo'c'öji, nguéc'ua rí chjëntcjöbe nza cja 'naja c'ü ro ngant'a o planta. E Apolos cja zo'c'ejí nguéc'ua chjënjuí nza cja c'ü ro xi'chp'i o ndeje c'o planta. Pero Mizhocjimi ngue c'ü che'ts'ejí c'ü.

⁷ Nguéc'ua, dya nda ni muvi c'ü cant'a, ni xo ri ngue c'ü xi'chp'i o ndeje. C'ü na cjuana ni muvi, ngue Mizhocjimi c'ü cjäpü ra nocü.

⁸ C'ü cant'a 'ñe c'ü xi'chp'i o ndeje, nde 'na ma cjatjovi. Pero zö nde 'na ma cjatjovi, ra ts'ö't'üvi c'ua ja nzi va pëpjivi.

⁹ Nutscö 'ñe e Apolos rí mimbëpjígöbe cja Mizhocjimi. Nu'tsc'ejí in chjëntcjeji nza cja 'na juajma c'ü ya ndujmüji c'ü ngue o cjaja

Mizhocjimi.

O in chjëntcjeji 'na ngumü c'ü na jäbä angueze.

¹⁰ Mizhocjimi o dyacö c'ü ja rgá zopcjö yo nte. Nguec'ua rí chjëntcjöbe 'na bëzo c'ü ri pjëchi ra jyäbä na jo 'na ngumü. Nuzgö 'ma ró xi'tsc'öji rvi 'ñejmeji e Cristo, ró chjëntjobe 'na bëzo c'ü ro ngü'p'ü o cimientö 'na ngumü. C'o 'ñaja xöpünthe c'o va 'ñe zo'c'ejí, chjëntjui 'na bëzo c'ü ro bö'bü o ndüngumü. Pero ni jyodü nzi 'naji ra mbötpüji ngüenda ja ga zo'c'ejí.

¹¹ Yo nte, 'ma jäbäji 'na ngumü, ot'ü cjü'p'üji o cimientö. Je xo va cjatjonu, nutscö ot'ü ró zo'c'öji, ró xi'tsc'öji rvi 'ñench'e in mü'büji e Jesucristo. Y dya ra jogü cjö ra 'ñe xi'tsc'ejí nan'ño rgui 'ñejmeji. Na ngue ojtjo xe 'naja c'ü ra salvazüji.

¹² C'o 'ñaja xöpünthe, zö xo ra xö'c'ejí ja ga cja e Cristo, pero ni jyodü ra mbëpiji na jo Mizhocjimi. 'Ma ra mbëpiji na jo, ra chjëntjui 'ma 'na bëzo c'ü ri ät'ä 'na ngumü co oro, o co plata, o co ndojo c'o me ni muvi. 'Ma jiyö, ra chjëntjui 'ma 'na bëzo c'ü ri ät'ä 'na ngumü co zatjo, o co zacatón, o co xitjitjo.

¹³⁻¹⁵ 'Ma tjë'ë 'na ngumü, jñetse cjo na jo va dyät'äji cjo jiyö. Na ngueje 'ma zatjo o zacatón c'ü vi dyät'äji, ixta chjorü 'ma c'e ngumü. Pero 'ma ndojo vi t'ät'ä, iyö 'ma. Je xo rga cjatjonu c'e pa 'ma ra jñüncüji ngüenda, ra 'ñetse ja va mbëpi Mizhocjimi nzi 'na xöpüthe, cjo na jo o jiyö. Nu 'ma na jo va mbëpi, ra ts'ö't'ü 'ma c'ü. 'Ma jiyö, ra chjëntjui 'na bëzo c'ü ri tjë'ë o ngumü. Zö ra sufre rgá mbedye c'e bëzo ngue c'ua ra salva, pero ra chjorü c'e ngumü c'ü vi dyät'ä. Je xo rga cjatjonu c'o vi 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo pero dya ga jo

va mbëpiji c'ü ín Jmugöji. Zö ra salvaji, pero dya rguí muvi a jmi Mizhocjimi c'e bëpji c'ü vi tsjaji. Nguec'ua, dya ra ngõ't'üji.

16 ¿Cjo dya in pãrãji, ngue o templots'üji Mizhocjimi? Na ngue nguetsjë c'ü o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü in mün'c'ejí dya.

17 Nu 'ma rí sido rí huinsteji, ra zädä c'ü rí chjorütsjëji. Dya rí tsjaji a cjanu. Na ngue 'ma in cjaji a cjanu, in s'onbüji o templo Mizhocjimi c'ü me na sjü, c'ü ngue'tsc'ejí. Nu c'o ra sido ra tsjatsc'ejí a cjanu, Mizhocjimi ra tsjapü ra sufre c'o.

18 In cjiññiji c'ü me ni muvi 'ma cjó c'o pãrã na puncjü. Pero dya rí tsjiññiji a cjanu, na ngueje dya cjuana. C'o cjiññitsc'ejí c'ü me pãrã c'ua ja nzi ga mbãrã yo nte yo cãrã yo cjë dya, ni jyodü ra jyëziji c'e pjeñe c'ü cjiññiji a cjanu. Y ra mbürü ra nguiññiji c'e pjeñe c'ü cjiññi Mizhocjimi, zö mama yo nte c'ü dya ni muvi c'ü. A cjanu ra sö ra mbãrãji c'ua c'ü na cjuana.

19 C'o pãrã yo nte cja ne xoñijõmü va, dya ni muvi a jmi Mizhocjimi c'o. Na ngueje je t'opjü c'ü mama ga cjava: “C'o me pãrã, pjëchiji ja ga dyonpüji yo nu minteji. Pero Mizhocjimi c'asp'üji c'ü ni tsjaji ga cjanu”, eñe.

20 Je xo t'opjü c'ü mama a cjava: “C'o cjavü me pãrã, pãrã c'ín Jmugöji c'ü dya ni muvi c'ü cjiññi c'o”, eñe.

21 Nguec'ua rí xi'tsc'öji in texeji, dya rí mamaji c'ü cjó nda ni muvi 'na nte na ngue c'ü pje ni mbëzhi c'ü, nza czazgøjme rí apóstolejme. Na ngue nde rí mbëpjitjogøjme ngue c'ua rá pjöxc'üjme in texeji.

²² Zö ri nguezgö e Pablo, zö ri ngue e Apolos o e Pedro, Mizhocjimi o dyacüjme ne böpji ngue c'ua rá pjöxc'üjme. Zö pje c'o va sädä yo cjë yo in cäräji cja ne xoñijö mü, zö pje c'o xe ra zädä, zö rí chügueji, pero Mizhocjimi ya mbeñe ja ga cja texe yo, y ra mböxc'üji.

²³ Nguec'ua, dya rí tsjacöjme in jmuzgöjme. Na ngueje e Cristo ngue in Jmugöji c'ü rá ätcöji. Y e Cristo ätä Mizhocjimi c'ü nu Tata.

4

El trabajo de los apóstoles

¹ Ni jyodü rí unnc'ejí ngüenda c'ü rí mböpjitjogöjme cja e Jesucristo. Mizhocjimi o dyacöjme ne böpji nu, c'ü rí xipjijme yo nte yo o jña yo dya mi päräji mi jinguã.

² In pärãgueji o mböpji ni jyodü ra tsjacjuanaji ja c'o nzi ga ne c'o o lamuji.

³ Nguec'ua, dya nda rí cja'c'öji ngüenda, 'ma ngue'tsc'ejí in mangueji cjo na jo rgá pëpcö e Jesucristo o iyö. Dya xo rí cjacpcö ngüenda yo nte zö xitscö yo, cjo na jo rgá pëpcö c'ü o iyö. Dya xo rí mbeñetsjögö ja rgá pëpcö c'ü.

⁴ Zö rí cjiñitsjë c'ü rgá ätcö na jo, pero dya ngue c'ü rguí mamaji c'ü na jozgö. Nu c'ü ra jñüncügö ngüenda c'ü ja rvá pëpcö c'ü, nguextjo c'in Jmugöji.

⁵ Nguec'ua rí xi'tsc'öji, dya rí tsjijñiji 'na nte ja ga mbëpi Mizhocjimi. Na ngueje dya be va sädä c'e pa 'ma ra jñüncüji ngüenda Mizhocjimi. Che'beji hasta 'ma cja ra ëjë c'in Jmugöji ra 'ñe tsjapü ra 'ñetse na jo, c'o dya 'ñetse dya. Ra tsjapü ra 'ñetse c'o cjiñi o mü'bü dya yo nte. Nuc'ua nu 'ma na jo rvá pëpcöji

c'ü, nguextjo Mizhocjimi ra mama c'ü na jo rvá cjaji.

⁶ Mi cjuarmats'ügöji, c'ü rvá xi'tsc'öji yo, ngue c'ü dya rí tsijñiji e Apolos c'ü me ni muvi, ni ri nguezgö c'ü me ni muvizgö; ngue c'ua rí tsjagueji c'ü t'opjü cja o jña Mizhocjimi. Nguéc'ua ne rí 'natsc'ejí, dya rí tsjapqueji c'ü me in pārãgueji c'ü rguí mamaji c'ü me na jo 'na nte'e, 'ñe c'ü rguí tsjapqueji menu c'ü 'naja.

⁷ Nu'tsc'ejí, ¿cjo dya'c'ejí sjëtsi c'ü in cjinncjeji c'ü xenda na jotsc'ejí que na ngueje c'o 'ñaja? Dya cjo dya'c'ejí sjëtsi. C'ü in pārãgueji, ¿cjo dya xo dya'c'ejí Mizhocjimi c'ü? Maco o dya'c'ejí, ¿jenga in cchapqueji na nots'üji nza cja 'ma ri ngue in pjeñetsjëji c'ü in cjiñiji?

⁸ Nu'tsc'ejí in pëzhgueji c'ü dya cja xe ni jyodü rá jí'tsc'öjme. In pëzhgueji c'ü dya pje xe ni jyodü rí pārãji. In cchapüji na notsc'ejí nza cja 'ma ya me ri jmugueji; maco zügöjme rí apóstolejme, dya rí søjme cjo ri jmugöjme. Quera ri tsjagueji na jo, ngue c'ua rvá notsc'ejí a jmi Mizhocjimi, ngue c'ua nuzgöjme xo ro mbëtsijme jmu'u co nu'tsc'ejí 'ma.

⁹ Nutscöjme rí apóstolejme, rí cjiñigö c'ü dya ni muvizgöjme va ngambgöjme Mizhocjimi; rí cjiñigö o ngambgöjme nza cja o nte. C'o ya tjünpü ngüenda ra bö't'ü. Rí cjiñigö a cjanu, na ngueje cja ne xoñijömü me bëchquigöjme in tsejme ga jñandgöjme yo nte, na ngue yo rí sufregöjme. Xo 'ñe c'o o anxé Mizhocjimi me xo jandgöjme rí sufregöjme.

¹⁰ Nutscöjme rí apóstolejme rí zopjüjme yo nte rí xipjijme ja ga cja e Cristo. Nguéc'ua ga xitscöjme

c'ü dya rí pãrã c'ü rí cjaime. Pero nu'tsc'ejí búbü in mün'c'ejí dya e Cristo, in cjaqueje c'ü me in pãrãgueje. Nutscöjme, mama yo nte c'ü dya ni muvizgöjme; nu'tsc'ejí in cjaþüji c'ü me ni muvitsc'ejí. Nutscöjme me cjaçüjme menu yo nte; nu'tsc'ejí me respetaots'üji yo.

¹¹ Hasta yo pa dya, búbü 'ma bëtsijme c'ü rá sijme 'ñe c'ü rá jeime. Yapçüjme yo nte, y ja c'o nde rí nzhonnc'öjme.

¹² Zö rí apóstolegöjme pero me po in cuëgöjme rgá pëpcjögjme ngue c'ua rá tötc'öjme 'na xëdyi. 'Ma sangöjme yo nte, rí ma'tp'ütjojme Cjimi yo. 'Ma cjaçüjme yo nte rá sufregöjme, rí pësp'ijme paciencia.

¹³ Zö pechquejme o bëchjine, pero sido rí zopcjögjme na jo. Yo nte yo dya pãrã Mizhocjimi, cjaçüjme nza cja o cañabü. Hasta nudya cjaçüjme c'ü dya ni muvizgöjme.

¹⁴ C'ü rvá xi'tsc'öji yo, dya ngue c'ü rvi tsegueje. Ró xi'tsc'öji nza cja 'na bëzo c'ü zopjü o t'i ga unü consejo, na ngueje me ne'e c'e t'i.

¹⁵ Zö xi ri sö'ö 'na dyëch'a mil c'o in xöpütegueje c'o o xi'tsc'ejí ja ga cja e Cristo, pero dya in 'ñecjeje na puncjü nin tatagueje. Nguextjözgö chjëntjui c'ü ri ngezgö nin tatazögöji. Na ngue 'ma ró xi'tsc'öji ja rvá jocüts'ü in mü'büji e Jesucristo, i 'ñench'e in mü'büji c'ü.

¹⁶ Nguec'ua rí ö'tc'öji rí nzhodügueje c'ua ja nzi rgá nzhodügö.

¹⁷ Ró täjä e Timoteo ra ë nuc'üji. Nuc'ü, rí s'iyagö chjëntjui c'ü ri ngue in ch'igö. Angueze ärä c'ü rí xipjigö, na ngueje xo búbü o mü'bü e Cristo c'ü in Jmugöji. Angueze ra mbennc'ejí ja rgá minc'ö rgá

ätcö e Cristo. Je xo rgá jíhcö a cjanu texe c'ua ja nde jmurü c'o cjuarma.

¹⁸ Bübüts'ejí c'o c'apütsjé na nojo, na ngueje pëzhiji c'ü dya rá ëgö nu va ja in cãrãgueji.

¹⁹ Pero rí xi'tsc'öji, 'ma ra ne Mizhocjimi, dya ra mezhe rá ëgö rá 'ñe zenguats'üji. Jo rá 'ñe nugö c'o c'apü me pãrã. Dya rá c'apü ngüenda c'o jña c'o ri mama c'o. Pero rá nu'u cjo c'ají ja c'o nzi ga 'ñünbü Mizhocjimi o mü'büji.

²⁰ C'ü ni mandazüji Mizhocjimi, dya nguextjo jña c'o rí ärägöji. C'ü ni muvi, ngue c'ü rá c'ají c'ua ja nzi ga 'ñünngü Mizhocjimi in mün'c'öji.

²¹ ¿Ja ngue c'ü in negueji? ¿Cjo in ne rí sido rí tsjapqueji na notsc'ejí ngue c'ua rá ë huënch'íji na zëzhi? ¿O rí jyëziji c'ü in c'ají a cjanu ngue c'ua jmanch'a rga zo'c'öji, ngue c'ua rí pãrãgueji na jo c'ü rí s'iyats'ügöji?

5

Se juzga un caso de inmoralidad

¹ Me mamaji c'ü bübüts'ejí 'na cjuarma c'ü dyojui c'ü nu jãnana. Me na s'o c'ü cja a cjanu, nguec'ua hasta yo nte yo dya ma't'ü Mizhocjimi mamaji c'ü dya cjó sö ra tsja a cjanu.

² Maco nu'tsc'ejí in sido in c'apqueji c'ü me na jots'ejí. Xenda rvá jo 'ma rvi ndumügueji 'ñe rvi pjongueji c'e cjuarma a ndets'ejí. Na ngue me na s'o c'ü cja c'ü.

³ Nutscö, dya rí bünc'ö va ja in cãrãgueji, pero chjëntjui c'ü ri bünc'öji, na ngue rí mbents'öji co texe in mün'c'ö. Nguec'ua chjëntjui nza cja 'ma ri bünc'öji, nutscö ya ró c'ijñi ja rga xi'tsc'öji c'ü rí

tsjapqueji c'e cjuarma c'ü cja na s'o ga dyojui c'ü nu jänana.

⁴ Rí jmurügueji. Nutscö chjëntjui c'ü xo rá bübü co nu'tsc'ejí. Y xo ra bübü e Jesucristo c'ín Jmugöji co texe o poder angueze. Rí jñünpüji ngüenda c'e cjuarma na ngueje ya dya'c'ejí c'e poder e Jesús c'ín Jmugöji.

⁵ Rí xi'tsc'öji rí pjongüji c'e cjuarma, ngue c'ua Mizhocjimi ra jyëzi e Satanás c'ü dya jo ra tsjapü ra sufre o cuerpo, ngue c'ua c'e cjuarma xa'ma ra nzhogü o mü'bü cja Mizhocjimi. Nguéc'ua c'e pa 'ma ra ëjë e Jesús c'ín Jmugöji, ya rguí jogü o mü'bü c'e cjuarma c'o na s'o.

⁶ C'ü ni tsjapqueji na jots'c'ejí, chjëntjui nza cja o levadura c'o ni bän's'ä o tjömëch'i. ¿Cjo dya in pârâgueji ra tsjapü ra bän's'ä na puncjü o tjömëch'i, zö ri ts'ëtjo o levadura c'ü ra huanbaji o harina?

⁷ In pârâgueji ja ga cja c'e mbaxua 'ma pô't'üji o ts'imë y pjongüji o levadura cja o ngumüji. Je xo ga cjatjo dya nu, o mbö't'üji e Cristo ngue c'ua dya cja ra bübütsc'ejí c'o na s'o. Nguéc'ua, ja c'o nzi ga pjongüji o levadura, rí pjongüji c'e cjuarma c'ü cja na s'o a ndetsc'ejí.

⁸ Dya rá cjagöji c'o na s'o. Na ngue chjëntjui o levadura c'o. Rá cjaji c'o na jo'o 'ñe c'o na cjuana. Nuc'o, chjëntjui c'e harina c'ü dya huanbaji o levadura.

⁹ Ró opcjö 'na carta c'ü ró pen'c'ejí. Ró xi'tsc'öji c'ü dya rí dyocjeji c'o tsäjã o ndixü, ni ri ngue c'o ndixü c'o tsäjã o bëzo.

¹⁰ Pe in cjiññiji ró xi'tsc'öji c'ü dya rí ñaji yo dya cjuarma c'o cja na s'o. Pero dya ngue c'ü ró xi'tsc'öji. Na ngue 'ma dya rí ñaji yo dya cjuarma,

¿Ja rgá sô rí chõmüji, ja rgá sô rí pögueji, ja rgá sô rí minc'ejji? Na ngue cja yo dya cjuarma, na puncjü c'o tsãjã o ndixũ, 'ñe na puncjü c'o me nepe c'o pë's'i nu minteji. Xo na puncjü c'o me pjëchi ja ga dyonpü nu minteji, ngue c'ua pje c'o tjënbiji o pje c'o jünbüji. Xo na puncjü c'o ma't'ü o ts'ita.

¹¹ Rí mbennc'ejji dya c'ü ró xi'tsc'öji cja c'e carta. Ngue c'ü dya rí dyocjeji c'o xiji cjuarma 'ma tsãji o ndixũ, o 'ma nepeji c'o pë's'i nu minteji, o 'ma ma't'üji o ts'ita. Dya xo rí dyocjeji c'o xiji cjuarma 'ma so'büteji, o 'ma tĩ'ĩji, o 'ma onpüji nu minteji ngue c'ua pje c'o ra ndënbiji o pje c'o ra jñünbüji. Dya xo rí sigueji o xëdyi c'o.

¹²⁻¹³ Yo dya cjuarma, ¿pje pë'sc'ü rá nugöji co nujyo, c'ü rga jünpügöji ngüenda va yo? Nguetsjë Mizhocjimi ra jñünpü ngüenda anguezeji. C'o ni jyodü rí jñünpügueji ngüenda nguextjo c'o cjuarma. Nguec'ua rí xi'tsc'öji, pjongueji nu c'ü bün'hui c'ü nu jánana, na ngue me na s'o a ndetsc'ejji.

6

Pleitos delante de jueces que no son creyentes

¹ 'Ma pje c'o cja'c'ejji yo nin cjuarmagueji, in pöcjeji a jmi c'o juesi c'o dya creo Mizhocjimi ngue c'ua ra jñünpüji ngüenda yo nin cjuarmaji. ¿Pje ma jmi in pë'sc'ejji c'ü in cjagueji a cjanu? Maco dya in pöcjeji a jmi c'o ngue o t'i Mizhocjimi nza cjatsc'ejji.

² ¿Cjo dya in pãrãgueji 'ma ra zädã c'e pa 'ma ra tjün ngüenda, nguezgöji o t'izgöji Mizhocjimi rá jünpüji ngüenda texe yo cãrã va cja ne xoñijõmü? Maco rá jünpüji ngüenda texe yo nte c'e pa c'ü,

¿cjo dya xo sötsc'ejí rí jñünpüji ngüenda dya yo nin cjuarmaji?

³ ¿Cjo dya in pârâgueji c'ü xo rá jünpügöji ngüenda c'o o anxe Mizhocjimi? Y 'ma rá jünpügöji ngüenda c'o o anxe Mizhocjimi, xo sö rá jünpügöji ngüenda yo mi cjuarmagöji c'o pje nde cja va cja ne xoñijõmü.

⁴ Nguec'ua 'ma bübütsc'ejí c'o ts'i pje ma chũ, ¿jenga in pöcjeji a jmi c'o juesi c'o dya ejme Mizhocjimi? Na ngueje dya pje pjézhi cja o t'i Mizhocjimi c'o.

⁵ Rí xi'tsc'öji a cjanu ngue c'ua rí tsegueji. A poco dya bübütsc'ejí 'na cjuarma c'ü pè's'i na jo o pjeñe ra sö ra jñün'c'ejí ngüenda.

⁶ Pero c'ü in cjagueji, in sidyiji yo nin cjuarmaji nu ja ra ma jñünpüji ngüenda. Me na s'o ga cjanu. Pero c'ü xenda na s'o, ngue c'ü in sidyiji yo, a jmi c'o dya ejme Mizhocjimi.

⁷ C'ü ni sidyiji yo nin cjuarmaji ra tjünpüji ngüenda, in jéziji ga ndõ'c'ejí c'ü dya jo. ¿Jenga dya in jéztjogueji zö cjó pje ra tsja'c'ejí? ¿Jenga dya in pèsp'iji paciencia texe c'o pje nde jünnc'ejí 'ñe c'o pje nde tjënnc'iji? Xenda na jo rí pèsp'iji paciencia a cjanu.

⁸ Maco nu'tsc'ejí, xo bübü 'ma xo in cjaji c'o na s'o, hasta yo nin cjuarmaji in cjaþüji, pje c'o in jünbüji.

⁹⁻¹⁰ Pe in cjiññiji zö ra tsja na s'o 'na nte pero sö ra zät'ã nu ja manda Mizhocjimi. Dya cja rí tsjiññiji a cjanu, na ngueje dya cjuana. C'o ma't'ü o ts'íta, dya sö ra zät'ãji nu ja manda Mizhocjimi. Ni ri ngue c'o tsãjã o ndixũ, ni ri ngue o ndixũ c'o tsãjã o bëzo, dya

xo sō ra zāt'äji nu ja manda Mizhocjimi. Ni xo ri ngue c'o dya be chjüntü c'o cja a cjanu c'o na s'o. Ni xo ri ngue c'o obütsjē nu mibēzoji. Ni xo ri ngue yo mbē'ē, dya xo sō ra zāt'äji nu ja manda Mizhocjimi. Ni ri ngue c'o nepe c'o pē's'i nu minteji. Ni xo ri ngue c'o tīī. Ni xo ri ngue c'o sante. Ni xo ri ngue c'o onpü nu minteji ngue c'ua pje c'o ra ndēnbiji o ra jñünbüji.

¹¹ Bübüts'c'ejī c'o je xo ma cjanu ma tsja c'o na s'o. Pero ya i ñe o ndin'tsc'iji in mün'c'ejī. Ya xo o xōcüs't'üji Mizhocjimi. Y dya in tūji dya in nzhunc'ejī. Nguetsjē o Espíritu ín Mizhocjimigöji c'ü o dya'c'ejī a cjanu. Je dya'c'ejī a cjanu na ngue c'ü vi ndū e Jesucristo c'ín Jmugöji por nutscöji.

La santidad del cuerpo

¹² Bübü c'o mama c'ü sō rá cjağöji texe c'o ne ín cuerpoji. Pero rí xi'tsc'öji c'ü dya ni jyodü rá cjağöji texe c'o, na ngueje dya pjöxcöji c'o. Dya xo rá cjağöji c'ua ja nzi rgá netsjägöji. 'Ma jiyö, ra ndöcügöji c'o.

¹³ O jñöñü ngue para ín pjemegöji. Xo 'ñe ín pjemegöji me ne o jñöñü. Nguec'ua sō rá sigöji c'o pje nde ma jñöñü, na ngueje ra zädä c'e pa 'ma ra chjotü Mizhocjimi o jñöñü 'ñe ín pjemegöji nza yejui. Pero dya rgá cjanu ín cuerpogöji. Nguec'ua ín cuerpoji, dya ngue para rá tsäji o ndixü. Xo 'ñe o cuerpo o ndixü, dya ngue para ra tsäji o bëzo. Nín cuerpogöji ngue para rá pēpcöji c'ín Jmuji c'ü bübü a jens'e. Y c'ín Jmugöji ni jjongöji ra bübü cja ín cuerpoji c'ü.

¹⁴ Mizhocjimi o tsjapü o te c'ín Jmugöji 'ma ya vi ndū. Nguec'ua je xo rgá cjağöji nu, ra tsjacöji

Mizhocjimi rá tetcjöji c'ü ri nuevo ín cuerpoji, na ngueje me na zëzhi angueze.

15-16 In pãrãgueji c'ü mama cja o jña Mizhocjimi: “Ma cjó c'o ra min'hui 'na ndixũ, ya ri 'natjo o ts'inguevi c'o mi yeje”, eñe. Nguéc'ua 'na cjuarma, 'ma ra juntavi 'na ndixũ c'ü dya ngue nu su, ya unü o cuerpo c'e ndixũ; maco ngue o cjaja e Cristo ín cuerpogöji. Nguéc'ua 'ma cjó c'o ra tsãjã o ndixũ, chjëntjui c'ü ri jünbü o cuerpo c'ü ngue o cjaja e Cristo, cja rrũ unü c'e ndixũ. Xo 'ñe yo hermana 'ma tsãji o bëzo. ¿Cjo rá cjaji a cjanu? Iyö, dya ra sö.

17 'Na nte 'ma ra bübü o mü'bü e Cristo c'ín Jmugöji, ya ri 'natjo o mü'büvi.

18 Pjötöpüji na puncjü ngüenda c'ü dya rí tsãcjeji o ndixũ. Xo 'ñetsc'ejí in hermanaji, dya rí tsãcjeji o bëzo. Xo 'ñetsc'ejí, dya be in chjüntüji, dya xo rí tsjagueji c'o na s'o. Na s'o texe yo nzhubü. Pero 'ma cjó c'o tsãjã o ndixũ, me na s'o c'o. Na ngueje unü o cuerpo c'e ndixũ, maco ngue o cjaja Mizhocjimi c'ü o cuerpo c'e bëzo.

19 ¿Cjo dya in pãrãgueji, in cuerpogueji ngue o templo o Espíritu Mizhocjimi c'ü me na sjũ'ũ c'ü bübü in mün'c'ejí? Nguetsjë Mizhocjimi c'ü o dya'c'üji c'ü. Dya ngue in tsjatsjëgueji in cuerpoji.

20 Na ngueje Mizhocjimi o ngõt'ü me na mizhi va ndõmpc'ejí. Nguéc'ua, dya rí tsjaji c'o netsjë in cuerpoji. Rí tsjaji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi, ngue c'ua xenda ra mbãrã yo nte c'ü me na nojo angueze.

7

Consejos sobre el matrimonio

1 Nudya rá xi'tsc'öji c'o t'önü c'o ì dyönggüji cja c'e carta c'ü ì penquegöji. Rí xi'tsc'öji, na jo e bëzo dya ra 'ñe nu su'u.

2 Pero para dya ra ndõ'c'ejí c'ü rguí tsácjeji o ndixû, ni jyodü nzi 'na bëzotsc'ejí ra 'ñeje nu su'u. Xo 'ñe nzi 'na ndixûtsc'ejí ra 'ñeje nu xîra.

3 E bëzo ni jyodü c'ü dya ra ngänbä o cuerpo c'ü nu su. Je xo rgá cjatjonu e ndixû, ni jyodü c'ü dya ra ngänbä o cuerpo c'ü nu xîra.

4 Na ngueje c'e ndixû c'ü ya chjüntü, dya mandatsjê c'ü o cuerpo. Ngue c'ü nu xîra c'ü manda c'ü. Xo 'ñetjo e bëzo, dya cja xo mandatsjê c'ü o cuerpo c'ü. Je ngue c'ü nu su c'ü manda c'ü.

5 Nu'tsc'ejí ìn bëzoji, dya rí tsänbäji ìn cuerpoji yo nin suji. Xo 'ñetsc'ejí ìn ndixûji, dya xo rí tsänbäji ìn cuerpoji yo nin xîraji. Ra sö rí pötqui tsädävi a cjanu, nguextjo 'ma rí ñatsjêvi ìn nza yejui c'ü xenda rí dyötüvi Mizhocjimi. Nu'ma, ra sö rí jyëzi c'ü rguí juntavi 'ma. Pero dya xo ra mezhe pa c'ü rguí pötqui jyëzivi. Nuc'ua ndo rí yepe rí juntavi c'ua. 'Ma jiyö, 'na ra ndö'c'evi 'ma c'ü dya jo, na ngueje dya ra sö rí sëchivi c'ü ne ìn cuerpovi.

6 Dya rí xi'tsc'öji rí chjüntqueji, pero ìn pë'sc'ejí sjêtsi rí chjüntqueji.

7 Quera ro tsja nza cjazgö texe yo cjuarma, dya ro chjüntüji. Pero nzi 'nazgöji sö rá cjaji c'ua ja nzi va dyacöji Mizhocjimi. Bübü c'o ya o ch'unü ra chjüntü, бүбү c'o o ch'unü ra mintsjê.

8 Nu'tsc'ejí dya be ìn chjüntqueji, rí xi'tsc'öji c'ü na jo rí tsjaji nza cjazgö c'ü dya rí chjüntqueji. Xo 'ñetsc'ejí ya ndü nin xîraji, dya cja rí yepe rí chjüntqueji.

9 Pero 'ma dya sö rí sēchiji cja in cuerpoji, rí chjüntqueji 'ma. Na ngueje xenda na jo rí chjüntqueji, que na ngue rí sufreji rgui minc'ejí.

10 Nu'tsc'ejí ya in chjüntüji, dya rí c'uenbeji nin xīraji. Dya ngezgö ró cjiñitsjögö yo; ngue c'ín Jmugöji c'ü manda ga cjanu.

11 'Ma bübüts'ejí c'ü ra jyanbüvi c'ü nu xīra, dya cja ra yepe ra chjüntü 'ma c'ü. O ra ma jo'tp'ü c'ü nu xīra, ngue c'ua ra mintjovi c'ua na yeje. Nu'tsc'ejí in bēzoi, dya rí pēzgueji nin suji.

12 Xo bübü 'na jña c'ü rá xi'tsc'öji nu'tsc'ejí 'ma dya ejme Mizhocjimi nin suji 'ñe nin xīraji. Dya ngue c'ü ixo mandazü c'ín Jmugöji; ngezgö rí xi'tsc'öji yo. Nu'tsc'ejí cjuarma, 'ma dya creo Mizhocjimi yo nin sugueji, pero 'ma ne anguezeji xe rí mintcjeji c'o, dya rí jyanbügueji 'ma c'o.

13 Xo 'ñets'ejí hermana, 'ma dya ejme Mizhocjimi yo nin xīraqueji, pero 'ma ne anguezeji xe rí mintcjeji c'o, dya xo rí jyanbügueji 'ma c'o.

14 Na ngueje Mizhocjimi ra intsjimi c'e bēzo c'ü dya creo, na ngue creo Mizhocjimi c'ü nu su'u. Xo 'ñe c'e ndixü c'ü dya creo, xo ra intsjimiji c'ü, na ngue creo Mizhocjimi c'ü nu xīra. 'Ma jiyö, dya ro intsjimi Mizhocjimi c'o o t'iji 'ma. Pero nudya, ya intsjimi Mizhocjimi c'o.

15 'Ma ne ra ma c'ü nin suji o c'ü nin xīraji c'o dya ejme Mizhocjimi, nu'tsc'ejí rí jyēziji ra ma c'o. Nu'ma, dya cja xe ni jyodü xe rí minc'ejí 'ma c'o nin xīraji, o c'o nin sugueji. Na ngue ne'e Mizhocjimi c'ü rá cārāji na jo.

16 Nu'tsc'ejí in ndixüji, pe in cjiñiji 'ma dya rí jyēzgueji ra ma yo nin xīraji, xa'ma ra salva 'ma c'o.

Pero, ¿ja rgui pārãgueji? Xo 'ñetsc'ejí in bēzoji, ¿ja xo rgui pārãgueji cjo ra salva yo nin sugueji, 'ma dya xo rí jyēzgueji ra ma c'o? Dya ra sō rí pārãgueji.

¹⁷ Nzi 'natsc'ejí rí tsjaji c'ua ja c'o nzi va dya'c'ejí c'ín Jmugöji. Je ga cjanu rgá xipcjö yo cjuarma texe nu ja jmurüji.

¹⁸ Bübüts'ejí c'o ya circuncidaots'ejí in cuerpoji. Nu 'ma ya vi circuncidaots'ejí 'ma o 'ñünc'ü in mü'büji Mizhocjimi i 'ñench'e in mü'büji e Jesucristo, nu'ma, dya rí jyodüji ja rgui borraji c'o jmeya. Y 'ma dya vi circuncidaots'ejí 'ma o 'ñünc'ü in mü'büji, dya ni jyodü rí circuncidaoji 'ma.

¹⁹ C'ü ni circuncidaoji 'na nte, dya ni muvi c'ü. Dya xo ni muvi c'ü dya ni circuncidaoji. C'ü na cjuana ni muvi, ngue c'ü rá cjaji c'ü mandazüji Mizhocjimi.

²⁰ Nguec'ua rí xi'tsc'öji, c'ua ja c'o nzi ma cjatsc'ejí 'ma o 'ñünc'ü in mün'c'ejí Mizhocjimi, je rga cjanu rgui minc'ejí nzi 'natsc'ejí.

²¹ Nu 'ma ngue o cjatsc'ejí 'na hacendado 'ma mü o 'ñünc'ü in mü'büji Mizhocjimi, dya rí pē'sc'ejí ndümü zō rí sido rí ngue'tsc'ejí o cjats'üji c'e hacendado c'ü. Pero 'ma ra sō rí reglaji ngue c'ua rí pedyegueji libre, rí tsjaji 'ma. Xenda na jo ga cjanu.

²² C'o ngue o cjaja 'na hacendado 'ma mü o 'ñünbü o mü'bü Mizhocjimi, ya libre a jmi e Cristo c'o, zō rí sidotjoji ri ngue o cjaja c'e hacendado. Y c'o libre c'o dya cjó o cjaja, ya ngue o cjaja dya e Cristo c'o, ra mbēpiji angueze.

²³ E Cristo o ngōt'ü me na mizhi va ndōmpc'ejí. Nguec'ua, dya xtí dyätqueji c'ü ra xi'ts'iji yo nte; rí

dyätäji c'ü xi'ts'iji e Cristo.

²⁴ Mi cjuarmats'ügöji, zö mi libregueji o jiyö 'ma mü o 'ñünnc'ü in mü'büji Mizhocjimi, zö vi chjüntqueji o jiyö, zö vi circuncidaots'ceji o jiyö, pero c'ü ni jyodü, ngue c'ü rí sidoji Mizhocjimi.

²⁵ C'ü ra tsja c'ü dya be chjüntü, dya mandazü c'in Jmugöji rá xi'tsc'öji. Pero o juentsquegö o dyacö rí apóstolegö. Nguец'ua rí cijñi rí mamagö jña, c'ua ja nzi ga ne angueze.

²⁶ Rí cijñigö xenda na jo 'ma dya ra chjüntü dya yo hermano 'ñe yo hermana. Na ngueje ya va sädä c'o pa c'o me ra tsjacüji yo nte rá sufreji va.

²⁷ 'Ma in ñegueji nin suji, dya rí jyodü ja rgui jyanbüji. 'Ma dya in ñegueji nin suji, dya rí jyodüji nin suji 'ma.

²⁸ Pero 'ma rí chjüntqueji, dya s'o c'ü in cjagueji 'ma. Xo ñetsc'ceji in ndixüji, dya xo ga s'o 'ma rí chjüntqueji. Pero me rí sufregueji va c'o pa c'o ya va sädä. Rí mangö c'ü na jo'o, dya rí chjüntqueji ngue c'ua xa'ma dya nda rí sufregueji 'ma.

²⁹ Dyäräji na jo c'ü rá xi'tsc'öji dya, cjuarma. Ya va sädä c'o pa c'o rá sufreji va. Nguец'ua rí xi'tsc'öji, c'o ya 'ñeje nu su'u, ra mbëpiji Mizhocjimi rgá minji co c'ü nu suji, chjëntjui nza cja c'ü dya ri 'ñeji o suji.

³⁰ C'o cijñi ga ndumü, ra mimiji nza cja c'ü dya ri ndumüji. C'o mäjä, ra mimiji nza cja c'ü dya ri mäjäji. C'o pje nde tömü, ra mimiji nza cja c'ü dya pje ri pë's'iji.

³¹ Y 'ma bübüts'ceji c'o mämpä yo bübü va cja ne xoñijö mü, dya ra mämpäji na puncjü c'o. Na ngue c'o cja yo nte cja ne xoñijö mü, ya va sädä c'ü dya cja rguí muvi c'o.

32 Rí negö c'ü dya pje rí mbennc'eji cja ne xoñijõmü. C'o cjuarma c'o dya chjüntü, me ne ra mbëpiji c'ín Jmugöji nguec'ua ra mäjä angueze.

33 Pero c'o cjuarma c'o ya chjüntü, me ne ra tsjaji c'ü cjaji cja ne xoñijõmü. Jodüji ja rgá mäjä c'o nu suji.

34 Je xo ga cjatjonu c'o ndixü c'o ya chjüntü, 'ñe c'o dya chjüntü. Nde nan'ño ga nguijñiji. C'o dya be chjüntü, me ne ra mbëpiji c'ín Jmugöji. Jodüji ra dyätäji angueze co texe o cuerpoji, 'ñe co texe o mü'büji. Pero c'o ya chjüntü, me ne ra tsjaji c'ü cjaji cja ne xoñijõmü; jodüji ja rgá mäjä c'o nu xĩraji.

35 Dya ngue c'ü rgá c'axc'üji c'ü rí xi'tsc'öji c'ü dya rí chjüntqueji. Ngue c'ü rí ne rá pjõxc'ügöji, ngue c'ua ra sö rí sido rí pëpiji na jo c'ín Jmugöji, c'ü ri nguextjo angueze c'ü rí jyodüji c'ü rguí mäjä.

36 'Ma cjó c'o 'ñeje 'na xunt'i c'ü dya chjüntü, 'ma ya cjogütjo va xunt'i, 'ma cijjñi c'ü nu tata c'ü ni jyodü ra chjüntü; nu'ma, ra tsja c'e bëzo ja c'o nzi ga nguijñi, ra chjüntpü 'ma c'ü o xunt'i. Dya xo rrã s'o c'ü ra chjüntpü c'ü.

37 Pero 'ma ya mbeñe na jo c'ü dya ra chjüntpü c'ü nu xunt'i, 'ñe 'ma xo janda na jo c'ü dya ni jyodü ra chjüntpü; nu'ma, ra sö ra tsja 'ma c'e bëzo ja c'o nzi ga nguijñi. 'Ma ya nguijñi na jo c'ü dya ra chjüntü c'ü nu xunt'i, na jo c'ü dya ra chjüntpü 'ma c'ü.

38 Nu c'ü ra chjüntpü c'ü nu xunt'i, na jo cja'a c'ü. Nu c'ü dya ra chjüntpü c'ü nu xunt'i, xenda na jo c'ü cja'a c'ü.

39 Dya ra sö 'na ndixü ra jyanbüvi c'ü nu xĩra, 'ma xe büntjo. Pero 'ma ya rguí ndü c'ü nu xĩra, ya sö

ra chjüntüvi c'ü 'na bëzo 'ma. Pero ra chjüntüvi 'na bëzo c'ü xo ätpä o jña c'ín Jmugöji.

⁴⁰ Pero rí mangö nu 'ma ra mintsjé c'e ndixü, xenda na jo rgá mimi 'ma. Je xo ga cjanu rgá cjiñi c'ü ni zocöji o Espíritu Mizhocjimi.

8

Los alimentos consagrados a los ídolos

¹ Xo 'ñe i tsjacöji t'onü ja ga cja c'o o ts'ingue c'o animale c'o ya vi bäs'p'ä cja yo ts'ita. Jã, na cjuana c'ü i xitscöji c'ü rí pãrãgöji ja ga cja, rí texeji. Pero 'ma cjó c'o cjiñi me pãrã, cjapütsjé na nojo 'ma c'ü. 'Ma cjó c'o s'iya c'ü nu cjuarma, ngue 'ma pjös'ü na jo 'ma c'ü.

² C'o cjiñi me pãrã, ni jyodü ra unüji ngüenda c'ü dya be pãrãji ja c'o nzi ga jyodü ra mbãrãji.

³ C'ü ni muvi, dya ngue c'ü rá pãrãgöji na puncjü; ngue c'ü rá neji Mizhocjimi. Nu'ma, ra recibidozjü Mizhocjimi.

⁴ I dyöngöji cjo na jo rí sapüji c'o o ts'ingue c'o animale c'o ya vi bäs'p'ä cja yo ts'ita. Rí pãrãgöji, dya pje ni muvi yo ts'ita cja ne xoñijö mü, na ngue 'natjo Mizhocjimi c'ü bübü.

⁵ Cãrã na puncjü c'o xiji mizhocjimi cja ne xoñijö mü 'ñe a jens'e. Na cjuana cãrã na puncjü c'o xiji mizhocjimi c'o cjapü yo nte o jmuji.

⁶ Pero nutscöji rí ejmeji e Cristo, 'natjo Mizhocjimi c'ü rí ma'tc'öji, c'ü ngue ín Tatagöji c'ü o dyät'ä texe ne jens'e 'ñe ne xoñijö mü. C'ü vi ngambgöji, nguextjo angueze rá pëpcöji c'ü. Xo 'natjo c'ü rí cjapcöji ín Jmugöji, c'ü ngue e

Jesucristo c'ü o dyät'ä texe yo bübü. Ngue angueze o dyacöji c'ü rgá bünc'öji dya.

⁷ Pero yo cjuarma, dya texeji pârâji ga cjanu; dya texeji pârâji c'ü dya pje ni muvi yo ts'ita. Na ngueje cârã o cjuarma c'o ot'ü mi ma't'ü yo ts'ita. Nguec'ua 'ma sapüji c'o o ts'ingue c'o animale c'o vi bäs'p'ä cja yo ts'ita, xe cjiññiji yo ts'ita 'ma, 'ñe cjiññiji c'ü na s'o c'ü na cjaji. Na ngueje dya be pârâji cjo na jo xe ra za'aji, cjo jiyö.

⁸ Dya ngue c'ü rá sigöji c'o, c'ü rguí recibidozüji Mizhocjimi. 'Ma rá sigöji c'o, dya pje ra mböxcöji c'o. Ni ri ngue 'ma dya rá sigöji, dya pje xo ra bëtscöji.

⁹ Sö rí sigueji c'o ts'ingue c'o vi bäs'p'ä cja yo ts'ita. Pero bübü cjuarma c'o dya be pârã cjo na jo xe ra ziji cjo jiyö. Nguec'ua rí pjötpügueji ngüenda c'ü dya rí tsjapqueji ra tsja c'o na s'o anguezeji c'ü ra ziji.

¹⁰ Na ngue 'ma rí möji nu ja c'o bübü yo ts'ita rí ma siji c'o ts'ingue c'o vi bäs'p'ä yo, 'ñe 'ma ra jñantc'aji 'na cjuarma c'ü dya be pârã cjo na jo xe ra zi cjo iyö, ¿cjo dya ra tsja c'o na s'o c'ü rguí rezga ra zi c'ü? Jã, ra tsja c'o na s'o c'ü rguí rezga ra zi.

¹¹ Y nu'tsc'eji na ngue c'ü in cjapqueji me in pârâji, 'ñe in siji c'o o bäs'p'ä cja yo ts'ita, nu'ma, 'na ra bëzhi o aljma c'o cjuarma c'o dya be pârã na jo. Maco c'ü vi ndü e Cristo, ngue c'ü dya ra bëzhi, ra büntjo c'o.

¹² Nguec'ua 'ma in sigueji a cjanu, in cjaji c'o na s'o contra e Cristo na ngueje in s'onbüji o bëpji angueze. Ngue c'ü in cjaji 'ma xo si yo nin cjuarmaji nu 'ma dya be pârâji na jo ra ziji o jiyö. Dya nguextjo c'ü in cjaji c'o na s'o contra anguezeji; xo

in cjaji c'o na s'o contra e Cristo.

¹³ Nu 'ma ri cja c'o na s'o 'na mi cjuarmagö, na ngue c'ü rvá sigö c'o ts'ingue c'o vi bäs'p'ä cja yo ts'ita, nu'ma, nunca xe rá sigö 'ma c'o ts'ingue c'o. 'Ma jiyö, rá cjapcö ra tsja c'o na s'o 'ma mi cjuarma.

9

Los derechos de un apóstol

¹ Sö rá cjagö texe c'o dya mama Mizhocjimi na s'o. Na ngue e Jesucristo o 'ñevgueji libre, nguec'ua dya cja mandazüji c'o o ley Mizhocjimi c'o o dyopjü e Moisés. Y na yeje, pjëtscö apóstole. Ró janda e Jesús c'ín Jmugöji. Y 'ma ró pëpcjö a ndetsc'ejji, i 'ñench'e in mün'c'ejji c'ü.

² Bübü c'o mama c'ü dya rí apóstolegö. Pero nu'tsc'ejji in pârâgueji c'ü rí apóstolegö. Na ngueje bübüts'ejji dya in mün'c'ejji c'ín Jmuji, na ngue ró zo'c'öji.

³ Ngue nu rí xicö c'o cjacö t'önü pje pjëtscö.

⁴ Nutscöjme rí apóstolejme, rí pë'sc'öjme derecho c'ü ra dyacöjme yo cjuarma c'ü rá sijme.

⁵ E Pedro 'ñe c'o nu cjuarma e Jesucristo c'ín Jmuji 'ñe c'o 'ñaja apóstole, 'ma nzhodü ga zopjüji yo nte, sidyiji o suji c'o xo creo e Jesucristo. Natscö 'ma ri 'ñegö mi su'u, ¿cjo dya xo ro pë'sc'ö derecho ro dyocjöbe c'ü?

⁶ ¿Cjo in cjijñiji nguextjo c'o 'ñaja apóstole c'o pë's'i derecho ra ch'unü c'ü ra ziji? Pe in cjijñiji ni jyodü rá pëpjigö ngue c'ua rá töt'ü c'ü rá sigö; xo 'ñe e Bernabé, ra pëpji para ra chöt'ü c'ü ra zi.

⁷ Rí önn'c'üji, ¿cjo bübü 'na tropa c'ü ni jyodü ra gastotsjé o merio ra ndömü c'ü ra zi, 'ñe c'ü ra

jye? Iyö, dya bübü. Y c'o cant'a o uva, ¿cjo dya xo sö ra ziji c'o ri quis'i? Jã, sö ra ziji. C'o c'as'ü o ndëncjürü, ¿cjo dya sö ra ziji c'ü o lechi c'o? Jã, xo sö ra ziji.

⁸ ¿Cjo nguextjo rí mangö c'ua ja ga tsja yo nte? Iyö, xo mama ga cjanu yo o mandamiento Mizhocjimi.

⁹ C'o o mandamiento Mizhocjimi c'o o dyopjü e Moisés, t'opjü a cjava c'o: “Ma ra yödü o ndëxü c'o in nzhünüji, dya pje rí jñu'tp'üji a ne c'o; jyëziji ra ññnüji.” C'ü vi mama a cjanu Mizhocjimi, dya ngue c'ü me s'iya o nzhünü.

¹⁰ C'e jña je vi t'opjü por nutscöji rí nteji, ngue c'ua rá pãrãgöji, c'ü huajma ni jyödü ra ch'unü o ndëxü c'o ra mbedye cja c'e juajma. Xo ñetjo c'ü tagü o ndëxü. Nguec'ua 'ma cja huajmatjo, o 'ma ya tagü, ixta jñunt'ü o mü'bü c'ü ra ch'unü c'o ndëxü.

¹¹ Rö xi'tsc'öji o jña Mizhocjimi. ¿Cjo me rí sögueji na jyü rguí pjöxcö c'o in pë'sc'ëji?

¹² C'o 'ñaja xöpüte, mamaji pë's'iji derecho ra dyö'tc'ügueji; nazgö, ¿cjo dya xenda rí pë'sc'ö derecho rá ö'tc'ö? Pero dya pje rí ö'tc'ö. C'ü rí c jagö, rí huanta texe 'ma pje c'o bëtsi, ngue c'ua ra sö rá zopjü na puncjü o nte, ra dyãrãji c'e jña c'ü mama ja ga cja e Cristo.

¹³ ¿Cjo dya in pãrãgueji, c'o pëpji cja c'ü o templo c'o ín menzumüjme a Israel, si'iji c'o pje bübü cja c'e templo? Anguezeji pëpjiji cja c'e arta, nguec'ua ga zipiji c'o o ts'ingue c'o animale c'o pö'tp'üji Mizhocjimi nu.

¹⁴ Je xo ga cjatjonu va manda c'ín Jmugöji, nu c'o zopjü yo nte ga xipjiji ja rgá sö ra jogü o mü'büji,

ni jyodü ra ch'unü c'ü ra ziji, na ngue xipjiji o jña Mizhocjimi.

15 Pero nutscö, dya xo rí örügö c'ü rá sigö, 'ñe c'ü rá jegö. Dya xo ngue c'ü rgá pen'c'öji ne carta, c'ü pje rí dyacöji. Na ngue c'ü dya rgá örügö, ngue c'ü rgá mäcjö c'ü. Nguec'ua xenda na jo c'ü dya rá örügö, zö ro tügö o tjiimi.

16 Rí zopcjö yo nte rí xipjiji ja rgá sö ra 'ñemeji libre cja c'o na s'o. Pero dya ra sö rá cjaþütsjé na nojo. Na ngueje pè'sc'ü rá zopjüji a cjanu. 'Ma jiyö, juentscö ra jñüncö ngüenda 'ma Mizhocjimi.

17 Dya nguezgö ró juanncjötsjé ne bépji nu rgá zopjü yo nte. Ma rva cjanu, ro ngötcüji 'ma. Pero o ch'acö ne bépji; nguec'ua rá cjagö zö dya ró juajnú.

18 ¿Pje ra ts'ötcö 'ma cja ne xoñijöümü? Ojtjo, dya pje ra ts'ötcö. Pero rí mäcjö na ngueje dya pje rí cobragö yo nte, 'ma rí xipjiji ja rgá sö ra jogü o mü'büji. Dya pje rí örügö, zö xi rí pè'sc'ö derecho ra dyacöji.

19 Zö dya ngue o mbépjizü ne rí 'na nte, pero rí pjös'ügö texe yo nte, ngue c'ua c'o dya be ench'e o mü'bü e Cristo, ra 'ñench'e o mü'büji na puncjüji.

20 'Ma rí bübügö cja c'o ín menzumüjme a Israel, rí cjagö nza cja anguezeji ngue c'ua ra 'ñench'e o mü'büji e Cristo. Dya cja rí süpcö c'o o ley Mizhocjimi c'o o dyopjü e Moisés, pero 'ma rí cãrãgöjme c'o me süpü c'o ley, rí cjagö c'ü mama c'o ley, nza cja c'ü me xo ri süpügö, ngue c'ua c'o me süpü c'o ley ra dyätpäji o jña e Cristo.

21 'Ma rí bübügö cja c'o dya tjé c'o ley, rí cjagö nza cja c'ü dya ri mandazü c'o ley, ngue c'ua xo rá tøjö c'o dya tjé c'o ley, ra 'ñejmeji e Cristo. Dya ngue

c'ü dya mandazü Mizhocjimi, pero ngue c'ü o jña e Cristo c'ü rí ätägö dya.

²² Cârã o nte c'o cjiñi c'ü bübü o jñõnü c'ü dya sö ra ziji. 'Ma rí bübügö co anguezeji, rí c jagö nza cja anguezeji, dya xo rí sigö c'o jñõnü. Rí c jagö a cjanu, ngue c'ua rá tøjögö c'o, ra 'ñench'e o mü'büji e Jesucristo. Texe cja yo nte, rí c jagö nza cja anguezeji. Rí c jagö texe, ngue c'ua ra bübü c'o ra 'ñejme, ra jogü o mü'büji.

²³ Texe nde rí c jagö yo, ngue c'ua xe rrã puncjü o nte c'o ra creo yo jña yo rí xipjiji c'ü ja rgá 'ñemeji libre cja c'o na s'o. Y ngue c'ua xo 'ñezgö xo ra mböxcö yo jña yo.

²⁴ In pârãgueji cja 'na carrera, cja ji carrera texeji. Pero 'natjo c'ü ra ndõjõ, y ngue c'ü ra ch'unü c'e listón c'ü. Je xo rga cjatsc'ej i nu, rí tsjacjuanaji rgui dyätäji Mizhocjimi, ngue c'ua ra ch'a'c'ej i c'o me na jo.

²⁵ C'o eñe pje nde ma t'eñe, jëziji texe c'o dya ni jyodü ra ziji, 'ñe c'o pje ra tsjaji, ngue c'ua ra sö ra ndõji. Maco ts'i ni tjeze c'ü ra ch'unüji 'ma ra ndõji. Pero nutscöji, c'ü ra dyacöji Mizhocjimi, nunca ra tjeze c'ü.

²⁶ Nutscö, dya nza cjazgö c'ü ri cja carrera c'ü dya ri pârã ja ra zät'ä. Dya xo nza cjazgö boxeador c'ü me ri c'uana a dyë, pero dya ri sürü ra yabü c'ü 'naja.

²⁷ Rí pjörütsjë ja rgá minc'ö, ngue c'ua dya rá c jagö c'o na s'o c'o ne ín cuerpogö. 'Ma jiyö, ra ch'ötcö c'ü dya rvá ätcö na jo Mizhocjimi; zö rvá zopcjö na puncjü o nte.

10

Consejos contra la idolatría

¹ Nguec'ua rí negö rí mbeñeji na jo cjuarma, ja va mbös'ü Mizhocjimi c'o ín mboxatitagöjme o mbedyeji a Egipto. O ndünt'üji a xütjü cja c'e ngõmü. Y o mbes'eji na jo cja c'e mar.

² Ma o zütüji c'e ngõmü, 'ñe 'ma o mbes'eji cja c'e mar, o jizhiji texeji c'ü ro dyätäji e Moisés.

³ Mi ojtjo pje ro ziji nu, pero Mizhocjimi sido mi penpeji c'ü ro ziji. Nu c'e jñõnü, nde mi siji texeji c'ü.

⁴ Y xo mi siji texeji c'e ndeje c'ü o unü Mizhocjimi anguezeji. Dya mi bēzhi o ndeje na ngueje mi pōji anguesji 'naja c'ü o tsjapü ro mbeje o ndeje cja c'e ndojo c'ü ro ziji. Mi nguetsjē e Cristo c'ü.

⁵ Zö vi mbös'üji a cjanu texe c'o vi mbedye a Egipto, pero yetjo nte c'o o tsja na jo c'ü va mājā Mizhocjimi. Pero c'o 'ñaja c'o ma puncjü, iyö c'o. Nguec'ua va üdü Mizhocjimi, nguec'ua va ndü anguezeji mi bodüji cja c'e majyadü.

⁶ C'ü ja va mbös'üji c'o, 'ñe c'o o tsjapü Mizhocjimi c'o, ngue c'ü xo rga unnc'öji ngüenda, ngue c'ua dya rá ne rá cjaji c'o na s'o, ja c'o nzi ma tsja anguesji.

⁷ Mi cārã anguezeji c'o mi ma't'ü o ts'ita. Na ngueje mama a cjava o jña Mizhocjimi: “O mimi c'o nte, o ziji o xēdyi. Cjanu o böbüji c'ua; go nemeji a jmi c'e ts'inzhünü c'ü vi dyät'äji”, eñe o jña Mizhocjimi. Nu'tsc'eji, dya rí tsjagueji a cjanu rí ma'tc'eji yo ts'ita.

8 Mi cārã anguezeji c'o mi tsājã o ndixũ. Nguec'ua 'na nu pa, o ndũ veintitres milji. Nutscöji, dya rá c jagöji a cjanu.

9 Mi cārã anguezeji c'o mi cja na s'o; mi nuji cjo ro castigao Mizhocjimi anguezeji. Nguec'ua ma êjẽ c'o c'ijmi mi saji c'o nte; nguec'ua mi tũji. Nutscöji, dya rá söji a cjanu o jña e Jesucristo rá nuji cjo ra castigaozũji o iyö.

10 Mi cārã anguezeji c'o me mi reclamao. Nguec'ua va mbö't'ũji c'o, o tsja 'naja c'o o anxe Mizhocjimi. Nu'tsc'ej, dya rí reclamaoji a cjanu.

11 Texe c'o o tsjapũ Mizhocjimi c'o, ngue c'ũ rga unnc'öji ngüenda. Xo t'opjũ c'o, ngue c'ua xo ra zi'ch'i ín mün'c'öji c'o, ngue c'ua dya xo rá cjaji a cjanu c'o na s'o. Na ngueje ya rí cārãji yo cjẽ yo ya ni ma ra nguarũ.

12 Nguec'ua rí xi'tsc'öji, c'ũ cjijñi me na jo cja o jmi Mizhocjimi, ni jyodũ ra mböngüenda c'ũ. 'Ma jiyö, 'na ra tsja c'o na s'o.

13 Texe yo nte, bübũ 'ma va êjẽ o pjeñeji ra tsjaji c'o na s'o. Pero Mizhocjimi sö ra mbös'ũji na jo; dya ra tsjaji c'o. Nguec'ua 'ma va êjẽ in pjeñeji c'o na s'o, dya ni jyodũ rí tsjaji c'o. Ixtí jñunt'ũ in mün'c'ej, Mizhocjimi ra dya'c'ũji ja rgui zèzhiji ngue c'ua dya rí tsjaji c'o na s'o.

14 Rí s'iyatsc'öji cjuarma, nguec'ua rí xi'tsc'öji, dya pje rí tsjaji c'ũ rgui pẽ's'iji parte co yo ts'ita.

15 Rí xi'tsc'öji a cjanu, na ngueje in pãrãgueji c'ũ na jo. Rí tsjijñiji na jo, ngue c'ua rí pãrãgueji c'ũ na cjuana c'ũ rí xi'tsc'öji.

16 'Ma rí jmurügöji rí mbeñeji ja va ndũ e Cristo, ot'ũ rí unngöji 'na pöjö, cja rrũ sigöji c'ũ po'o c'e

vaso. 'Ma rí cjangöji a cjanu, rí jizhiji 'ma c'ü 'natjo ín mü'büji nzi 'nazgöji rgá pë's'iji parte co e Cristo c'ü o pjödü o cji por nutscöji. Xo 'ñe 'ma rí mē'hc'öji c'e tjömëch'i cja rrü siji, xo rí jizhgöji 'ma c'ü 'natjo ín mü'büji nzi 'nazgöji rgá pë's'iji parte co e Cristo c'ü o sufre va ndũ por nutscöji.

17 'Natjo c'e tjömëch'i c'ü rí sigöji rgá mbeñeji ja va ndũ e Cristo. Nguец'ua zö na puncjüzüji rí ejmeji e Cristo, pero 'natjo ín mü'büji rgá pë's'iji parte co e Cristo. Na ngueje rí sigöji c'ü 'natjo tjömëch'i rí texeji.

18 Tsjijñiji c'o ín menzumügöjme a Israel. Anguezeji 'natjo c'ua mi saji c'o o ts'ingue c'o animal c'o mi päsp'äji Mizhocjimi cja c'e arta. Nguец'ua mi jizhiji c'ü mi 'natjo o mü'büji ma mbë's'iji parte co Mizhocjimi c'ü mi ngue o cjaja c'e arta.

19 ¿Cjo in unnc'eji nguenda yo rí xi'tsc'öji? ¿Cjo in cjinnceji rí mangö c'ü pje ni muvi yo ts'ita? Iyö. ¿Cjo in cjinnceji rí mangö c'ü pje ni muvi c'o ts'ingue c'o päsp'äji cja yo ts'ita? Iyö, dya rí mangö ga cjanu.

20 Dyäräji na jo c'ü rá xi'tsc'öji. 'Ma pje c'o pöt'ü c'o dya ejme Mizhocjimi, cja rrü mbä's'äji cja c'o o arta anguesji, dya ngue Mizhocjimi c'ü päsp'äji; ngue c'o demonio c'o ngue o dyoji e Satanás c'ü dya jo. Nguец'ua 'ma in sagueji c'o ts'ingue c'o vi mbäsp'äji yo ts'ita, chjëntjui c'ü ri pë's'igueji parte co c'o demonio. Nguец'ua, dya rí negö rí sido rí sagueji c'o o ts'ingue c'o animale c'o vi mbäsp'äji yo ts'ita.

21 'Ma in sigueji c'ü po'o c'e vaso gui mbeñeji e Jesucristo, dya sö rí sigueji c'o vi mbäsp'äji yo ts'ita.

'Ma *in* sigueji c'o ni pë'sc'ejji parte co e Jesucristo, dya sô rí sigueji c'o rvi pë's'ijji parte co c'o demonio.

22 Nu 'ma sido rá sagöji c'o ts'ingue c'o vi mbäsp'äji yo ts'ita, ra üdü 'ma c'ín Jmugöji, na ngue dya rí negöji 'ma angueze co texe ín mü'büji. A poco *in* cjiññiji c'ü xenda na zëtscöji que na ngue angueze.

La libertad y el amor cristiano

23 Sô rí tsjagueji texe c'o dya mama Mizhocjimi na s'o. Pero dya ni jyodü texe rí tsjagueji c'o. Y texe c'o, dya xo pjöxc'ejji c'o, ni xo ri ngue yo nin cjuarmaji.

24 Dya rí tsjiññiji nguextjo cjo *in* pë'sc'ejji derecho c'ü pje rí tsjaji; xo rí tsjinncjeji yo nin cjuarmaji. Na ngueje dya jo pje rí tsjaji c'ü ra tsjapü ra tsja c'o na s'o yo.

25 Texe c'o pje nde ma ts'ingue c'o pöji cja böngue, ra sô rí sigueji c'o. Dya rí tsjaji t'önü cjo vi mbäsp'äji cja ts'ita c'o ts'ingue. Na ngue dya ni jyodü rí tsjiññiji c'o.

26 Na ngueje ne xoñijömmü, o cjaja ín Jmugöji nu. Xo 'ñe texe yo bübü.

27 'Ma cjó c'o ra zon'c'ejji c'o dya ejme Mizhocjimi, ra xi'tsc'ejji rí möji rí ma siji o xëdyi cja o ngumüji, nu 'ma *in* ne rí möji, rí siji texe c'o ra ch'a'c'ejji. Dya rí tsjapüji t'önü cjo vi mbäsp'äji cja ts'ita c'o jñöñü. Na ngueje dya ni jyodü rí pãrãgueji.

28 Pero 'ma cjó c'o ra xi'tsc'ejji: “Yo ts'ingue yo ch'a'c'ejji, o bäs'p'ä cja ts'ita yo”, ra 'ñents'ejji, dya rí sigueji 'ma. 'Ma jiyö, rí tsjapqueji ra tsja c'ü na s'o 'ma c'ü o xi'tsc'ejji. Na ngueje nuc'ü, cjiññi c'ü dya ga jo ra zi c'e ts'ingue.

²⁹ Dya ngue'tsc'eji rí tsjijñigueji c'ü dya ra sö rí sigueji, jiyö. C'ü ra nguijñi dya jo ra zi, ngue c'ü o xi'tsc'eji c'ü vi bäsp'ä c'e ts'ingue cja yo ts'ita. Nguec'ua dya rí sigueji c'o. Nu'tsc'eji pe rí xitscöji a cjava: “Rí pë'sc'öjme derecho rá sigöjme c'o pje nde ma jñõnũ. Nguec'ua, dya cjó pë's'i derecho ra zopcöjme, zö ri cjiñi c'ü dya jo c'ü rí sigöjme.

³⁰ Nguec'ua, çjenga sopcöjme 'ma rí sigöjme c'o ts'ingue c'o päsp'äji cja yo ts'ita; maco rí unüjme 'na pöjö Mizhocjimi?”, rí 'ñenzgöji.

³¹ Pero rí xi'tsc'öji, 'ma rí sigueji o xëdyi, o 'ma pje c'o nde rí siji, o 'ma pje c'o rí tsjagueji, rí tsjaji c'ua ja ga ne Mizhocjimi, ngue c'ua ra 'mārā me na jo angueze.

³² Rí tsjaji c'ü dya cjó rí tsjapüji ra tsja c'o na s'o, zö ri ngue yo ín menzumüjme a Israel, o zö ri ngue yo in menzumügueji a Grecia, zö creoji Mizhocjimi, zö dya creoji.

³³ Rí tsjaji ja c'o nzi rgá cjagö. Na ngueje nutscö, dya rí cjiñigö nguextjo cjo sö pje rá cjagö. Xo rí cjinncjö yo nte, na ngueje dya ra jogü pje rá cjagö c'ü rá cjapcö yo nte ra tsjaji c'o na s'o. Rí cjagö a cjanu ngue c'ua xa'ma ra 'ñench'e o mü'büji e Jesucristo, ra salvaji.

11

¹ Rí cjagö a cjanu, na ngue ngueje o 'ñiji e Cristo. Nu'tsc'eji rí tsjagueji c'ua ja nzi rgá cjagö.

Las mujeres en el culto

² Me rí mä'c'ägöji cjuarma, na ngue in mbenzgöji texe c'ua ja rí nzhodü. Me xo in cjaji ja c'o nzi rvá xi'tsc'öji.

3 Pero бүбү c'ü xe rí negö rí pärãgueji. Mizhocjimi manda cja e Cristo. E Cristo manda cja e bëzo. E bëzo manda cja e ndixũ.

4 E bëzo, 'ma ro jñus'ü o tjüs'ü 'ma go dyötü Mizhocjimi o 'ma go mama o jña Mizhocjimi, ro bëzhi o tseje 'ma c'ü.

5 Pero e ndixũ, nu 'ma dya pje ra ngo'bü o ñi 'ma go dyötü Mizhocjimi o 'ma go ña o jña Mizhocjimi, xo ra bëzhi o tseje 'ma c'ü. Chjëntjui c'ü ro t'ãxpã o ñi c'ü.

6 'Na ndixũ c'ü dya ra ngo'bü o ñi, ni jyodü ra t'ãxã c'ü. Pero nu 'ma ix 'na tsetjo c'ü rguí t'ãxã, ni jyodü ra ngo'bü o ñi 'ma c'ü.

7 E bëzo, dya ni jyodü pje ra jñus'ü. Na ngue o dyät'ã Mizhocjimi e bëzo c'ü ixi nguetjo angueze. Nguec'ua ngueje Mizhocjimi c'ü manda cja e bëzo. Pero e ndixũ je vi 'ñeje cja e bëzo, nguec'ua ngue e bëzo manda cja e ndixũ.

8 Dya ngue e ndixũ, c'ü vi t'ät'ã e bëzo. Je ngue e bëzo c'ü vi t'ät'ã e ndixũ.

9 Dya ngue e bëzo o t'ät'ã para ra mbös'üji e ndixũ. Ngue e ndixũ o t'ät'ã, ngue c'ua ra mbös'üji e bëzo.

10 C'ü ni ngo'bü o ñi yo ndixũ, je jizhiji c'ü dya mandaji cja yo bëzo. Co'büji o ñiji a cjanu, na ngue janda c'o o anxe Mizhocjimi.

11 Mizhocjimi recibido yo bëzo 'ñe yo ndixũ nza yejui. Na ngue 'ma ri ojtjo yo bëzo, dya ri бүбү 'ma yo ndixũ. Y 'ma ri ojtjo yo ndixũ, dya ri бүбү 'ma yo bëzo.

12 Na ngueje e Eva c'ü mi ot'ü ndixũ, je vi 'ñeje cja e Adán c'ü mi ot'ü bëzo. Je xo ga cjatjonu e bëzo, je ni 'ñeje cja e ndixũ. Zö ri bëzo, zö ri ndixũ, pero

ngue Mizhocjimi o ngambgagöji.

13 Nu'tsc'ejí rí tsijñiji. ¿Cjo na jo ra dyötü Mizhocjimi e ndixü, nu 'ma dya ra ngo'bü o ñi? Iyö, dya ga jo.

14 'Ma na maja o ñixte 'na bëzo, dya ni jyodü cjó ra xi'tsc'ejí c'ü ix 'na tsetjo; ixi jñetsetjo.

15 'Ma na maja o ñixte 'na ndixü, dya pje ngue 'na tseje. O ch'unü yo ndixü ra mbe o ñixte yo, ngue c'ua ra ngo'p'üji a ñi.

16 Bübütsc'ejí c'o ra sjëya rgá ndünrü, na ngue yo jña yo rí xi'tsc'öji. Pero rí xicö c'o, dya rí pë'sc'öji xe 'na tjürü que na ngue nu rí xi'tsc'öji rí tso'büji in ñiji. Ni xo ri pë's'iji xe 'na tjürü c'ua ja nde jmurü yo cjuarma ga ma't'üji Mizhocjimi.

Abusos en la Cena del Señor

17 Bübü 'na jña c'ü rá xi'tsc'öji. C'ü ni jmurügueji, ngue para rí ma't'üji Mizhocjimi; dya ngue para rí tsjaji yo na s'o.

18 C'ü xenda ni jyodü rá xi'tsc'öji, rí ärägö 'ma in jmurügueji, nde in xögueji nde ts'i grupotsc'ejí. Pe na cjuana c'o rí ärägö.

19 A poco in cijñiji ni jyodü ra bübütsc'ejí c'o ts'igrupo, ngue c'ua ra 'ñets'ets'üji cjó ngue c'o xenda pârâ na jo ja ga cja, ngue c'ua ra tsjapüji na nojo.

20 Pero 'ma in jmurügueji nde ts'i grupotsc'ejí, ¿ja rgá sö 'natjo c'ua ja rí sigueji c'o rguí mbeñegueji ja va ndü c'in Jmugöji?

21 Na ngueje nde va tüt'sjëgueji in jñönüji, cja rrí sitsjëgueji. Nguéc'ua sant'a c'o dya nda pë's'i c'ü ra zi, y c'o 'ñaja, ya nijmiji hasta bünc'o ya ne ra títjo.

²² Nama, ¿cjo dya *in* pē'sc'ej*i* in nzungueji c'ua ja rí sigueji o xēdyi? Pe *in* cjiññiji c'ü dya ni muvi c'ü 'natjo c'ua ja rí jmurügueji rí ma'tc'ej*i* Mizhocjimi. Na ngueje c'ü ni sítsjēgueji in jñōñüji, *in* cjaþüji ra tseje c'o dya pje pē's'i. C'ü ni tsjagueji a cjanu, ¿cjo rá xi'tsc'öji c'ü rí mä'c'öji? Iyö, dya ra sö.

La Cena del Señor

²³ Ya ró xi'tsc'öji ja rgui mbeñeji c'ua ja va ndü e Jesús c'ín Jmugöji. Nguetsjē angueze c'ü o xitsigö c'ua ja va cja va tsja'a c'e xōmü 'ma o zürüji o zidyiji cja c'o pje mi pjēzhi. O jñü c'e tjōmēch'i.

²⁴ Nuc'ua o unü 'na pöjō Mizhocjimi. Cjanu o xēpi c'ua c'o o discípulo. Cjanu o xipji c'ua: “Nujyo rí xē'tsc'öji, jñüji rí si'iji yo. Ngue ín cuerpogö yo. Co nín cuerpogö, rá päjtc'ägöji c'ü rvi chüji. Nu na cjagueji dya, dya rí jyombeñe rí tsjagueji nu, ngue c'ua rí mbenzgöji”, eñe.

²⁵ Nuc'ua, 'ma ya vi nguarü vi ziji c'e tjōmēch'i, e Jesús xo ndü c'ua c'e vaso. O yepe o unü 'na pöjō ja c'o nzi va jñü c'e tjōmēch'i. Cjanu o xipji c'o o discípulo: “Nujnu, ngue ín tsjigö nu. C'ü rga pjödü ín tsji, ngue c'ü rgui pārāgueji c'ü ra perdonaots'üji Mizhocjimi, ja c'o nzi va mama. Texe 'ma rí sigueji a cjanu, rí mbenzgöji 'ma”, embeji.

²⁶ Nguec'ua rí xi'tsc'öji, 'ma rí sigueji a cjanu o tjōmēch'i, 'ñe c'ü ri po o vaso, *in* jizhigueji 'ma c'ü o päjtc'äji va ndü c'ín Jmugöji. Rí tsjagueji a cjanu, hasta 'ma ra ějē na yeje.

Cómo se debe tomar la Cena del Señor

²⁷ 'Ma cjó c'o ra zi c'e tjōmēch'i 'ñe c'ü ri po'o c'e vaso, 'ma dya ra mbeñe e Jesucristo c'ín Jmugöji ja va ndü, nu'ma, ra merecido c'ü ra tsjapü

Mizhocjimi ra sufre, na ngueje c'ü dya vi tsjapü ni muvi c'ü vi sufre o cuerpo c'ín Jmugöji, 'ñe c'ü vi pjödü o cji.

²⁸ Nguec'ua nzi 'natsc'ejí, ot'ü rí tsjijñiji. Nguec'ua 'ma ri bübüts'üji c'o na s'o, rí dyötüji Mizhocjimi ra perdonatsc'ejí c'o. Nuc'ua, cja rrĩ siji c'ua c'e tjömëch'i, 'ñe c'ü ri po'o c'e vaso.

²⁹ Na ngueje 'ma cjó c'o ra zi'i c'o, nu 'ma dya ra mbeñeji c'ü o cuerpo c'ín Jmuji ja va sufre por nutscöji, Mizhocjimi ra castigao 'ma c'o. Na ngueje dya nguijniji c'ua ja nzi ga jyodü.

³⁰ Nguec'ua ga bübüts'ejí na puncjü c'o sö'dyë, 'ñe c'o dya ga zëzhi, 'ñe c'o ya ndü.

³¹ Pero 'ma ot'ü rá cjiñiji, dya ra castigaozüji 'ma Mizhocjimi.

³² Castigaozüji a cjanu Mizhocjimi, ngue c'ua rá xötpü rá ätcöji c'ü. Je ga cjanu ga castigaozgöji va c'ü, ngue c'ua c'e pa 'ma ra jñünpü ngüenda Mizhocjimi ra ma sufre c'o dya ätpä o jña, dya ra jñüncügöji ngüenda 'ma.

³³ Nguec'ua rí xi'tsc'öji cjuarma, 'ma in jmurügeji gui siji o xëdyi, rí pötqui che'beji.

³⁴ Nu'ma cjó c'o ri sant'a, ot'ü ra zi o xëdyi cja o ngumü c'ü. Nu 'ma rí tsjagueji a cjanu cja rrĩ jmurügeji, dya ra castigaots'üji 'ma Mizhocjimi. Bübü c'o xe rá xi'tsc'öji, pero cja rá ã xi'tsc'öji.

12

Las capacidades que el Espíritu Santo da a cada uno

¹ Rí negö rí pãrãgeji cjuarma, ja ga 'ñünngü ín mü'büji o Espíritu Mizhocjimi, ngue c'ua ra sö rá pëpiji Mizhocjimi.

² In pārãgueji ja ma cjatsc'ejí 'ma dya be mi ench'e in mü'büji e Jesucristo. Mi 'ñünnc'ejí in mü'büji mi ma'tc'ejí o ts'íta yo dya ña.

³ Nguec'ua rí xi'tsc'öji, 'ma cjó c'o ra zadü e Jesús, ixtí pārãgueji c'ü dya ngueje o Espíritu Mizhocjimi c'ü 'ñünbü o mü'bü c'e nte. Pero 'ma cjó c'o ra mama co texe o mü'bü ngue in Jmuji e Jesús, nu'ma, ngue 'ma 'ñünbü o mü'bü 'ma o Espíritu Mizhocjimi.

⁴ Nde nan'ño ga dyacöji o Espíritu Mizhocjimi nzi 'nazgöji, ngue c'ua xo nan'ño rgá pëpcöji Mizhocjimi. Pero 'natjo c'e Espíritu.

⁵ Nan'ño ga dyacöji c'ua ja rgá pjöstegöji nzi 'nazgöji, pero 'natjo c'ín Jmuji.

⁶ Nan'ño ga dyacöji c'ua ja rgá pëpjiji, pero 'natjo Mizhocjimi c'ü pjöxcöji rá cjaji texe c'ü rgá pëpcöji.

⁷ C'ü ni 'ñünngü in mün'c'öji o Espíritu Mizhocjimi c'ü rgá pëpcöji Mizhocjimi, ngue c'ü rga pötca pjösteji.

⁸ Bübüzügöji c'o ya ch'unü ja rgá zopjü yo nte, ngue c'ua ra mbārãji c'ü na cjuana. Pero nguetsjë o Espíritu Mizhocjimi c'ü unüji a cjanu. Bübüzügöji c'o ya ch'unü ja rgá zopjü yo nte, ngue c'ua ra mbārãji ja rgá mimiji. Pero nguetsjë c'e Espíritu c'ü 'ñünbü o mü'büji, ngue c'ua ra zopjüji a cjanu.

⁹ Bübüzüji c'o ya ch'unü ra nde'be o mü'büji c'ü ra tsja Mizhocjimi c'o me na nojo. Pero nguetsjë o Espíritu Mizhocjimi c'ü je unüji a cjanu. Bübüzgöji c'o ya ch'unü ja rgá jocü yo sò'dyé. Pero nguetsjë c'e Espíritu c'ü unüji a cjanu.

¹⁰ Bübüzgöji c'o ya ch'unü ja rgá tsja c'o na nojo c'o nunca janda yo nte. Bübüzgöji c'o ya ch'unü

ra ñaji o jña Mizhocjimi co poder. Bübüzgöji c'o ya ch'unü, ngue c'ua 'ma cjó c'o ra mama 'na jña, ixta mbârãji cjo je ngue o Espíritu Mizhocjimi c'ü o 'ñünbü o mü'bü, o ngue e Satanás c'ü dya jo. Bübüzgöji c'o ya ch'unü ra ña nan'ño idioma c'o dya pârãji. Bübüzgöji c'o ya ch'unü ra mbârã, ngue c'ua 'ma cjó c'o ra ña nan'ño idioma, ra xipjiji c'o rrã cã nu c'o dya ri meya, pje ne ra mama c'o jña.

11 Na puncjü bëpji, pero 'natjo o Espíritu Mizhocjimi c'ü 'ñünngöji ín mün'c'öji rá cjaji texe yo bëpji. Nde dacüji ja c'o nzi ga netsjë.

Todos pertenecemos a un solo cuerpo

12 'Na nte, 'natjo o cuerpo, pero na puncjü yo bübü o cuerpo c'ü. Na puncjü c'o, pero 'natjo cuerpo. Je xo ga cjatjonu e Cristo, 'natjo angueze pero na puncjüzgöji rí bünc'öji c'ü.

13 Nutscöji 'ma ró ench'e ín mü'büji e Cristo, cja ch'acöji 'ma 'natjo o Espíritu Mizhocjimi c'ü ra bübü ín mün'c'öji rí texeji. Nguec'ua rí chjëntcjöji 'natjo cuerpo dya, zö ri menzumüji a Israel, o zö ri menzumüji a Grecia. Rí chjëntcjöji 'natjo cuerpo dya, zö ri esclavoji, o zö dya ri esclavoji. O ch'acöji 'natjo Espíritu rí texeji.

14 O cuerpo 'na nte, dya 'natjo c'o bübü; na puncjü c'o.

15 Zö ro ña ín cuagöji ro mama: “Dya rí dyëgö, nguec'ua dya rí bübü cja ne cuerpo”, ro 'ñeñe, pero bübü nín cuaji cja ín cuerpoji.

16 Xo 'ñe ín tsögöji, zö ro ña ro mama: “Dya rí ndögö, nguec'ua dya rí bübü cja ne cuerpo”, ro 'ñeñe, pero xo bübü nín tsöji cja ín cuerpoji.

17 Nu 'ma ri dyavü o ndö texe ín cuerpoji, ¿ja rva ärägöji 'ma? Xo 'ñe 'ma ri dyavü o ngõ'õ, ¿ja rva püns'üji pje ri jyärä 'ma?

18 Pero Mizhocjimi o dyätcäji texe yo bübüzüji c'ü ri 'natjo ín cuerpoji. Je ga cjanu va ne angueze.

19 Nu 'ma nde ri bübü aparte yo bübüzüji, ¿ja ri bübü 'ma ín cuerpoji?

20 Pero c'ua ja ga cja dya, bübüzüji na puncjü, pero 'natjo ín cuerpoji.

21 Nu 'ma ro sö ro ña ín chögöji, pero dya ro xipji ín dyëji: “Dya ní jyodüzü c'ü pje rí pjöxcö”, ro 'ñeñe. Na ngue pötca pjöstevi. Ni xo ri ngue ín ñigöji, 'ma ro sö ro ña, pero dya ro xipji ín cuaji: “Dya ni jyodüzü c'ü pje rí pjöxcövi”, ro 'ñembevi.

22 Bübü ín cuerpoji c'o nza cja c'ü dya nda ni jyodüzüji. Pero ni jyodüzüji texe yo.

23 Yo bübü cja ín cuerpögöji c'o rí cjapcöji c'ü dya nda ni muvi, ngue c'o rí co'bügöji na jo c'o. Xo 'ñe yo dya jo ga jñetse, rí co'büji na jo, ngue c'ua xo na jo rgá jñetse yo.

24 Yo bübü ín cuerpoji yo jñetse na jo, dya nda ni jyodü rá co'büji yo. Mizhocjimi o dyät'ä yo bübü ín cuerpoji, ngue c'ua xenda ni muvi c'o rí cjapüji c'ü dya nda ni muvi.

25 O dyät'äji a cjanu yo, ngue c'ua dya ra pëpjitsjë aparte yo, ra pötca pjösteji.

26 Nguec'ua 'ma ra zö'ö na ü'ü 'na yo bübü ín cuerpoji, nde ra zö na ü'ü 'ma texe ín cuerpoji. Xo 'ñe 'ma rá pjörüji na jo 'na yo bübü ín cuerpoji, xo na jo rgá zö 'ma texe ín cuerpoji.

27 Nu'tsc'eji o cuerpots'ügueji dya e Cristo. In bübügueji cja o cuerpo nzi 'natsc'eji.

28 Nutscöji rí jmurüji rí ma't'üji Mizhocjimi, Mizhocjimi ya dyacöji ín bëpcjöji nzi 'nazgöji. Bübü c'o ya juajnü Mizhocjimi ra tsja apóstole ra zopjüji yo nte. Ngue c'ü xenda ni muvi cja c'o bëpji c'o dacöji c'ü. Bübü c'o ra mama o jña angueze co poder. Xo ni muvi c'e bëpji c'ü. C'ü na jñi, bübü c'o ra xöpü o nte. Xo ni muvi c'e bëpji c'ü. Bübü c'o ch'unü ja rgá tsja c'o na nojo. Bübü c'o ra tsjapü ra ndis'i c'o ri sö'dyë. Bübü c'o ra pjöste, 'ñe c'o ra tsja xo'ñi ngue c'ua c'o 'ñaja cjuarma ra tsjaji o bëpjiji. Bübü c'o ra ña nan'ño idioma c'o dya pãrãji.

29 ¿Cjo nde rí texcöji rí apóstoleji? ¿Cjo nde rí ñaji o jña Mizhocjimi co poder? ¿Cjo nde rí xöpüji yo nte? ¿Cjo nde ch'acöji ja rga cjaji c'o na nojo? Iyö, dya nde ch'acöji c'o.

30 ¿Cjo nde ch'acöji rá jocüji yo sö'dyë? ¿Cjo nde rí ñaji nan'ño idioma? ¿Cjo nde sö rá xipjiji c'o cjuarma pje ne ra mama 'ma cjó c'o ra ña nan'ño idioma? Iyö.

31 Nu'tsc'eji rí jyodüji c'ü ra ch'a'a'ceji c'o xenda ni muvi ga bëpji yo cja ró xi'tsc'öji. Pero bübü 'na c'ü rí tsjaji c'ü xenda ni muvi que na ngue yo bëpji yo. Dyärãji na jo dya, c'ü rá xi'tsc'öji.

13

El amor

1 Zö ch'acö rí ñagö c'o nan'ño idioma, y zö xo ro ñagö ja c'o nzi ga ña c'o anxe, pero 'ma dya ro s'iya yo nín mintegöji, ri chjëntcjöbe 'ma 'na t'ëzi c'ü zünü na jo, pero dya pje xe ni muvi. O ri chjëntcjöbe o címbalo c'o pjë'biji. Zö ro mbedye na jo jña ín tegö, pero ¿pje rví muvizgö 'ma?

² Zö ch'acö rá ñagö o jña Mizhocjimi co poder, y zö xi ro pãrãgö texe c'o dya mi 'mãrã mi jinguã 'ñe texe c'o na cjuana, pero 'ma dya ro s'iya yo nín mintegöji, dya pje rví movizgö 'ma. Zö xi ro ejme na jo Mizhocjimi, nguec'ua ro sö ro xipji yo t'eje: “Chjans'aji ga manu”, ro empji, nuc'ua ro ndans'aji; pero 'ma dya ro s'iya yo nín mintegöji, dya pje rví movizügö 'ma.

³ Zö xi ro jüngö texe c'o rí pë'sc'ö ro unügö c'o dya pje pë's'i, pero 'ma dya ro s'iyagö yo nín mintegöji, ¿pje ro dyezgö 'ma? Y 'ma ro zücöji ro pantcöji a sivi, zö ro sêhcö na jo rvá ndë ín cuerpo, pero 'ma dya ro s'iya yo nín minteji, ¿pje xo ro dyezgö 'ma?

⁴ Ma rá s'iyaji yo nín minteji, rá pësp'iji paciencia 'ma cjó pje nde ra tsjacüji. Rá jodüji ja rga pjös'üji anguesji. 'Ma rá s'iyaji yo nín minteji, dya rá mbidiaji. 'Ma rá s'iyaji yo nín minteji, dya xo rá cjapütsjëji na nojo rga mamaji: “Me na jozgöjme”, rá eñeji.

⁵ Ma rá s'iyaji yo nín minteji, dya pje rá mamaji c'ü rguí tseji anguezeji. Dya rá jodüji ja rga pjös'ütsjëji; rá jodüji ja rga pjös'üji yo nín minteji. 'Ma rá s'iyaji yo nín minteji, dya ra ünngöji 'ma cjó pje ra tsjacüji. Dya xo rá mbeñeji c'o pje vi tsjacöji c'o na s'o.

⁶ Ma rá s'iyaji yo nín minteji, dya rá mäjäji 'ma cjó c'o ra tsja c'o na s'o. Rá mäjäji 'ma cjó c'o ra tsja na jo.

⁷ Ma rá s'iyaji yo nín minteji, rá pësp'iji paciencia zö cjó pje ra xitsiji o zö cjó pje ra tsjacüji. Y rá creoji 'ma ra mama ra tsja c'o na jo.

⁸ Ra zädä c'ü dya cja rguí jyodü cjó ra ña o jña Mizhocjimi. Xo ra zädä c'ü dya cjó xe ra unü o

Espíritu Mizhocjimi c'ü xe ra ña nan'ño idioma. Xo ra zädä c'ü dya cja rguí jyodü ra dyacöji o Espiritu ja rga pãrãgöji. Pero, zö ya rguí nguins'i ne xoñijö mü, Mizhocjimi ne'e c'ü rá pötca s'iyagöji.

⁹ C'ü rgá pãrãgöji Mizhocjimi nu va cja ne xoñijö mü, dya xo rí pãrãgöji na jo. Xo 'ñe c'o rgá ñagöji o jña, dya xo rí mangöji na jo c'o.

¹⁰ Dya nda rí pãrãgöji na jo. Pero ra zädä c'e pa 'ma rá pãrãgöji na jo.

¹¹ 'Ma cja mi ts'it'igö, mi ñagö nzi ts'it'i, mi mbeñe nzi ts'it'i, mi cijjñi nzi ts'it'i. Pero 'ma ya ró bözogö, dya cja ró cjagö nzi ts'it'i 'ma.

¹² Je xo ga czazgöji nu, c'ü rgá pãrãgöji dya, chjëntjui c'ü ri jandatjoji cja jñeje, c'ü dya jñetsezüji na jo. Pero ra zädä c'e pa 'ma rá pãrãji texe c'o dya rí pãrãgöji dya. Dya xo rí pãrãgö na jo dya. Pero ra zädä c'e pa 'ma rá pãrãgö texe c'o na cjuana ja c'o nzi ga mbãcö Mizhocjimi.

¹³ Nguec'ua rí xi'tsc'öji, ni jyodü sido rá ejmeji Mizhocjimi, 'ñe rá te'beji c'ü ra zädä c'o ya mama angueze, 'ñe rá s'iyaji yo nín minteji. Nujyo, siembre ni jyodü rá cjaji yo. C'ü xenda ne Mizhocjimi rá cjaji, ngue c'ü rá s'iyaji yo nín minteji.

14

El hablar en lenguas

¹ C'ü rí tsjaji, rí s'iyagueji yo nin minteji. Xo rí ñeji c'ü ra dya'c'ejí o Espiritu Mizhocjimi ja rguí pëpqueji Mizhocjimi. C'e bëpji c'ü xenda rí ñeji, ngue c'ü rí ñagueji o jña Mizhocjimi co poder.

² Nu 'ma cjó c'o vi unü o Espiritu Mizhocjimi ra ña nan'ño idioma c'ü dya pãrã, dya ngue yo nte yo ri

zopjü c'ü. Nguextjo Mizhocjimi c'ü ärä. Na ngueje dya cjó sô ra mbârã pje pjézhi c'ü ri mama c'ü. Na ngueje 'ñünbü o mü'bü o Espíritu Mizhocjimi ra ña o jña c'o dya cjó ra mbârã.

³ Pero 'ma cjó c'o ra ña o jña Mizhocjimi co poder, ngue yo nte yo ri zopjü c'ü, nguec'ua xenda ra mbârãji Mizhocjimi. Xo zopjüji ja rgá mimiji. Xo cjapjüji ra mä o mü'büji.

⁴ Pero 'ma cjó c'o ch'unü ra ña nan'ño idioma, nguextjotsjê c'e nte c'ü ri ña, c'ü xenda ra mbârã Mizhocjimi. Pero 'ma cjó c'o ra ña o jña Mizhocjimi co poder, ngueje texe c'o ri jmurü c'o xenda ra mbârãji Mizhocjimi.

⁵ Quera ro dya c'üji ri ñagueji nan'ño idioma in texeji. Pero c'ü xenda rí negö, ngue c'ü rí ñagueji o jña Mizhocjimi co poder. Na ngueje xenda na jo c'e bëpji c'ü, que na ngue 'ma ri ñagueji nan'ño idioma c'o dya cjó pârã. Pero 'ma sô rí xipjiji c'o ri jmurü pje ne ra mama c'o jña c'o in mamaji gui ñaji nan'ño idioma, nu'ma, na jo 'ma c'ü. Na ngue a cjanu, xenda ra mbârãji Mizhocjimi.

⁶ Tsjijñiji cjuarma. 'Ma ro êgö ro 'ñe zenguats'üji, 'ma ro ñagö nan'ño idioma, pero 'ma dya ro xi'tsc'öji c'ü vi jítscö Mizhocjimi, o c'ü rí pârãgö, ¿pje ro dyeje 'ma? Nu 'ma dya pje ro xi'tsc'öji o jña Mizhocjimi, o 'ma dya pje ro jí'tsc'öji, ¿pje xo ro dyeje 'ma?

⁷ In pârãji o pito, 'ñe o bizhi. Dya pè's'iji vida, pero zünüji. Pero 'ma dya ra cambia c'e tono c'ü ni mbë'biji yo bizhi, ¿ja rgá sô ra mbârãji 'ma, pje pjézhi c'ü ri bë'bi?

⁸ Xo 'ñe o corneta. Nu 'ma dya ra mbes'e na jo

c'ü ra mbë'biji, ¿ja rgá sö ra xampja 'ma 'na tropa, ra ma cja chũ?

⁹ Je xo ga cjatsc'ejji nu. Nu 'ma rí ñaji nan'ño idioma, ¿ja rgá sö cjó ra mbārã pje pjēzhi c'ü ri mangueji 'ma? Chjēntjui c'ü ro ndunü o ndajma c'o jña c'o.

¹⁰ Bübü me na puncjü o idioma yo ñaji cja ne xoñijōmü, y nde t'ärã nza texyo.

¹¹ Pero 'ma dya rá pārãgö c'o jña c'o ri ña 'na nte, ra nguijñi 'ma c'e nte c'ü nguetscö dya rí menzumügöbe c'ü. Xo 'ñezgö xo rá unnc'ö ngüenda c'e nte, c'ü dya ri tsja cja ín jñiñigö.

¹² Nu'tsc'ejji ín jodüji c'ü ra 'ñünnc'ejji ín mün'c'ejji o Espíritu Mizhocjimi, ngue c'ua ra sö rí pēpqueji Mizhocjimi. Nguet'ua rí xi'tsc'öji, rí jyodü rí tsjaji c'o bēpji c'o ra mbös'ü texe c'o ri jmurü xenda ra mbārãji Mizhocjimi.

¹³ Nguet'ua c'ü ña nan'ño idioma, ra dyötü Mizhocjimi ra unü c'ü rguí mbārã pje ne ra mama c'o jña c'o ri ña, ngue c'ua ra xipji c'o 'ñaja.

¹⁴ 'Ma rí ötcö Mizhocjimi, 'ma rí ñagö nan'ño idioma c'ü dya rí pārãgö, pedye ín tegö c'o je ni 'ñeje cja ín mü'bügö. Pero dya rí cjiñi ín ñigö pje ne ra mama yo jña.

¹⁵ Nguet'ua ni jyodü rá ötügö Mizhocjimi co ín mün'c'ö, 'ñe ín ñigö, nza yejui. Rá tōpü o himno co texe ín mün'c'ö 'ñe ín ñigö.

¹⁶ 'Ma ín unügueji 'na pōjö Mizhocjimi, 'ma rí ñaji nan'ño idioma, nu'ma, ¿ja rgá sö ra mbārã c'o cja vi ndät'ã ra mamaji: “Na cjuana c'ü mama yo”, ra 'ñeñeji? Maco dya ra mbārãji pje pjēzhi c'ü vi mangueji vi unngueji 'na pōjö Mizhocjimi.

17 Jã, pe ri unngueji na jo 'na pøjö Mizhocjimi. Pero 'ma je rga cjanu rgui ñaji nan'ño idioma, dya ra mbös'üji c'o 'ñaja nte c'o ri jmurü.

18 Rí unngö 'na pøjö Mizhocjimi c'ü xenda rí ñagö nan'ño idioma que na ngue in texegueji.

19 Pero texe nu ja rí pa zopjügö yo cjuarma, xenda rí ne rá cjijñi ín ñigö ja rga ñagö, zö ri tsi'ch'atjo jña, que na ngue c'ü ro ñagö 'na diez mil jña cja nan'ño idioma. Na ngue 'ma rá cjijñi ín ñigö ja rga ñagö, rá jíchcö 'ma yo cjuarma.

20 Xo 'ñetsc'ejí cjuarma. 'Ma in ñagueji nan'ño idioma, nu 'ma dya in pãrãji pje ne ra mama c'o jña c'o in mangueji, nu'ma, in chjëntc'ejí 'ma yo ts'it'i yo dya be cjijñi na jo o ñiji. Na jo rí tsjaji nzi ts'it'i c'ü dya cjó pje rí tsjapqueji c'o na s'o. Pero rí tsjijñiji nzi bêzo.

21 Tsjijñiji c'ü ya t'opjü cja o ley Mizhocjimi c'ü mama a cjava: “Rá juajnü c'o nte c'o ri tsja a nan'ño nación c'o ri ña'a nan'ño idioma. Ra ëji ra 'ñe zopjüji ín jñagö yo nte. Pero zö xi rá cjagö a cjanu, dya xo ra dyätcö ín jña yo nte”, eñe Mizhocjimi.

22 Yo nan'ño idioma, ngue yo rguí mbãrã yo nte c'ü bübütsc'ejí Mizhocjimi. C'o ra unü ngüenda a cjanu, dya ngue yo ya creo; ngue c'o dya creo. Pero c'ü rgá ñaji o jña Mizhocjimi co poder, dya ngue c'o dya ejme c'o ra unü ngüenda; ngue c'o ya ejme.

23 'Ma in jmurügueji, 'ma nde ri ñagueji nan'ño idioma, y 'ma ra cjogü c'o cja ni ndäxtjo, o c'o dya ejme Mizhocjimi, ¿pje ra manxã c'o? ¿Cjo dya ra xi'ts'iji in locoji 'ma in ñagueji a cjanu yo nan'ño idioma?

24 Pero 'ma nde ri mangueji o jña Mizhocjimi, y ra cjogü 'naja c'ü dya ejme, o c'ü cja ni ndäxtjo,

ra zi'ch'i o mü'bü 'ma c'ü, na ngue c'ü nde vi mangueji. Y ra unü ngüenda c'o na s'o c'o vi tsja c'ü.

²⁵ Cja ra mbeñetsjê a mbo o mü'bü c'o vi tsja na s'o. Cja rrü ndüñijömmü cja in jmigueji ra ma't'ü Mizhocjimi. Y ra mama na cjuana bübütsc'ejji Mizhocjimi.

Hagan todo decentemente y con orden

²⁶ Nguec'ua rí xi'tsc'öji pje rí tsjaji cjuarma. Bübüts'üji c'o ra tō 'na himno. Bübütsc'ejji c'o ra ña o jña Mizhocjimi rgá zo'c'ejji. Y c'o ya ch'unütsc'ejji ra mbārā, ra jí'tsc'ejji c'o. Bübütsc'ejji c'o ra ña nan'ño idioma. Bübüts'ügueji c'o ra mama pje ne ra mama c'o jña c'o. Pero texe yo, rí tsjagueji yo, ngue c'ua texe yo cjuarma xenda ra mbārāji Mizhocjimi.

²⁷ 'Ma cjó c'o ra ñatsc'ejji nan'ño idioma, ra sō ra ñatsc'ejji yeje o jñi'i. Pero dya ra cjogü jñi'i. Y ra pötü rgá ñaji. Xo ni jyodü cjó c'o ra xi'ts'iji pje ne ra mama c'o jña c'o ri ña c'o.

²⁸ 'Ma in jmurügueji, nu 'ma dya ri bübü 'na cjuarma c'ü vi ch'unü ra mbārā pje ne ra mama c'o nan'ño idioma, ra ngo't'ü 'ma a ne'e nu c'ü ri ñatsc'ejji nan'ño idioma. Ra ñatsjê, y ra ñavi Mizhocjimi.

²⁹ Je xo rga cjatjonu c'o ri ña o jña Mizhocjimi, ra ña'a yeje o jñi. Y c'o 'ñaja profeta c'o ri cārā nu, ra unüji ngüenda cjo na jo o iyö.

³⁰ Y zö ya ri ña 'natsc'ejji, pero 'ma ra tsja Mizhocjimi pje c'o ra jíchi 'naja c'ü ri junrütjo, ra ngo't'ü 'ma a ne'e nu c'ü ri ña.

³¹ Nu 'ma rí pötqueji a cjanu, ra sō nde rí mamaji o jña Mizhocjimi in texeji, ngue c'ua nde rí

jñüns'üji nde 'na jña. Y nde ra zi'ch'i in mün'c'ej*in* texeji.

³² Ma cjó c'o ya ri ña o jña Mizhocjimi, pero 'ma ra 'ñünbü o Espíritu Mizhocjimi o mü'bü c'ü 'naja cjuarma ra ña, dya ni jyodü sido ra ña c'ü ot'ü. Ra sö ra jueme, ngue c'ua xo ra sö ra ña'a c'ü 'na.

³³ Na ngueje Mizhocjimi dya ne'e c'ü rá huëñiji. Ne angueze rá cjaji co orde.

³⁴ 'Ma nde ri jmurgueji, dya ra sö ra zo'c'ej*yo* ndixü. Na ngue dya pé's'iji derecho ra ñaji; ni jyodü ra dyätäji c'o pje pjézhi nu ja *in* jmurüji. Je ga cjanu ga mama c'ü o ley Mizhocjimi.

³⁵ 'Ma pje c'o ne ra mbärã yo ndixü, ra dyönütsjëji nu xíraj*i* cja o ngumüji. Na ngue ix 'na tsetjo c'ü ra ña 'na ndixü ra zopjü c'o ri jmurü.

³⁶ Rí cja'c'üji t'önü, ¿cjo ngue'tsc'ej*je* je mbedyets'üji nu o jña Mizhocjimi, nguec'ua dya ne in mü'büji yo rí xi'tsc'öji? ¿O cjo nguextjots'üji *in* pârãgueji?

³⁷ 'Ma cjó c'o cjiñits'üji c'ü pätpä Mizhocjimi, 'ñe c'ü 'ñünbü o mü'bü o Espíritu Mizhocjimi ra mbëpi Mizhocjimi, ni jyodü ra unü ngüenda yo rí xi'tsc'öji. Na ngueje ngue o jña c'ín Jmugöji yo.

³⁸ Y c'ü dya ra tsjapü ngüenda yo, dya xo ra tsjapüji ngüenda c'ü.

³⁹ Nguec'ua rí xi'tsc'öji cjuarma, rí jyodüji rí ñagueji o jña Mizhocjimi co poder. Pero 'ma cjó c'o ra ña nan'ño idioma c'o ra unü o Espíritu Mizhocjimi, dya rí ts'a's'üji c'ü.

⁴⁰ Pero texe rí tsjaji na jo co orde.

La resurrección de Cristo

¹ 'Ma ot'ü, ró xi'tsc'öji ja ga cja e Jesucristo. Nudya, cja ndo rá mbennc'ejí na yeje dya c'o jña c'o. Ngue c'o jña c'o i creoji y sido in creoji dya.

² Ró zo'c'öji, i dyätpäji o jña e Jesucristo. Nu 'ma i unnc'ejí na jo ngüenda c'ü ró xi'tsc'öji, 'ñe 'ma rí sido rí creoji, nu'ma, ni ma ra jogü in mün'c'ejí 'ma c'o na s'o.

³ C'ü ró xi'tsc'öji, nguetsjē Mizhocjimi c'ü o jítscö c'o. Y ngue c'o xenda ni jyodü rá pârâgöji. Ró xi'tsc'öji o ndü e Cristo va ngötcüji in nzhunc'öji, ja c'o nzi va mama o jña Mizhocjimi c'ü ro ndü.

⁴ Xo ró xi'tsc'öji o ngöt'üji cja cueva c'ü. Nuc'ua na jñi nu pa, o te'etjo c'ua ja nzi va mama o jña Mizhocjimi c'ü ro tetjo.

⁵ Xo ró xi'tsc'öji 'ma ya vi te'e e Jesucristo, o jñanda e Pedro c'ü ya ndo mi büntjo e Jesucristo. Nuc'ua, o jñanda na yeje e Pedro 'ñe c'o 'ñaja apóstole.

⁶ Nuc'ua, como 'na tsi'ch'a ciento cjuarma c'o 'natjo c'ua mi cârâji c'o o jñanda e Jesucristo. Xe cârâtjo na puncjü anguesji, pero bübü c'o ya ndü.

⁷ Nuc'ua, e Jacobo xo jñanda e Jesucristo. De-spués texe c'o apóstole o jñandaji c'ua.

⁸ Nutscö e Pablo, rí bēpjagö cja c'o apóstole. Na ngueje o mezhe cja ró jandagö e Jesucristo. C'ua ja nzi ga cja 'na lēlē c'ü ya yöxcü 'nanga jmus'ütjo, je xo ma cjazgö nu 'ma o tsjacö apóstole; ni xo ró mbeñe c'ü ro cjangö apóstole.

⁹ C'o 'ñaja apóstole, xenda ma joi que na nguetscö. Dya ma jozgö c'ü ro juancügö Mizhocjimi rá cjangö apóstole. Na ngueje mi cjacpö

ra sufre yo o nte Mizhocjimi c'o mi jmurü mi ma't'üji e Jesucristo.

¹⁰ Pero rí apóstolegö dya, na ngue o juentscö Mizhocjimi o dyacö ne bëpji rí apóstolegö. Dya bëva va juentscö. Na ngueje xenda na puncjü c'ü rí pëpcjö, que na ngueje texe c'o 'ñaja apóstole. Dya rí cjatsjë ne bëpji nu; ngue Mizhocjimi me pjöxcö na puncjü.

¹¹ Pero zö ri nguezgö, o zö ri ngue c'o 'ñaja apóstole, nde rí mangöjme c'ua ja va ndü e Jesucristo, cjanu o te c'ua na yeje. Nu yo jña yo, ngue yo in creoji dya yo.

La resurrección de los muertos

¹² Rí zopjüjme yo nte, rí xipijjme c'ü o te'e e Cristo 'ma ya vi ndü o bübütjo na yeje. Maco bübüts'üji c'o mama c'ü dya sö rá tegöji na yeje 'ma ya rga tñji.

¹³ Nu 'ma dya rvá cjuana c'ü ra te'e yo añima, dya xo rvá cjuana 'ma, c'ü o te e Cristo.

¹⁴ Y 'ma dya rvá cjuana c'ü o te e Cristo, dya rví muvi 'ma c'o rí xi'tsc'öji. Ni ri ngue c'o xi'tsc'eji c'o 'ñaja apóstole. Dya xo rví muvi 'ma, c'ü ni 'ñejmegueji e Cristo.

¹⁵ Nu'ma, xo ro ch'ötcöjme c'ü rvá pezhejme o bëchjine c'ü ja va cja va tsja Mizhocjimi. Na ngueje ya ró xi'tsc'öjme c'ü o tsjapü Mizhocjimi o te e Cristo 'ma ya vi ndü. Pero nu 'ma dya rvá cjuana c'ü ra te yo añima, dya xo rvá cjuana 'ma c'ü o tsjapü Mizhocjimi o te e Cristo.

¹⁶ Na ngueje 'ma dya rvá cjuana c'ü ra tsjapü Mizhocjimi ra te yo añima, dya xo rvá cjuana 'ma, c'ü o te e Cristo.

17 Nu 'ma dya rvá cjuana c'ü o tsjapü Mizhocjimi o te e Cristo, dya pje xo rví muvi 'ma c'ü ni 'ñench'e in mü'bügueji e Cristo. Xe ri tügueji 'ma in nzhunc'ejí.

18 Yo ejme e Cristo, bübü c'o ya ndü. Nu 'ma dya rvá cjuana c'ü o te e Cristo, xo 'ñetjo anguezeji, dya xo ro teji. Nguéc'ua ro bëzhíji 'ma.

19 'Ma dya rvá cjuana c'ü rá tegöji rá ma cārāji co e Cristo, juenzgöji 'ma; ¿pje rví muvi 'ma c'ü rgá ätpäji o jña angueze? Nu'ma, xenda na jo c'ü ro mäpäji nguextjo yo bübü cja ne xoñijö mü, ja c'o nzi ga tsja yo dya ejme e Cristo.

20 Pero dya je ga cjanu. Na ngueje Mizhocjimi o tsjapü o te e Cristo 'ma ya vi ndü. Nguéc'ua 'ma ra zädä c'e pa, cja nde ra te'e texe c'o vi 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo c'o ya ndü.

21 Na ngue c'ü vi ndü 'na nte, nguec'ua nde rgá tūji. Je xo rga cjatjonu, na ngue c'ü vi te'e c'ü 'na nte, nguec'ua xo rá tetcjöji rí texeji co ín cuerpoji.

22 O ndü e Adán c'ü mi ngue ín mboxpalegöji, na ngueje o tsja c'o na s'o. O jñuscöji xo rí cjaji c'o na s'o; nguec'ua xo rgá tügöji rí texeji. Je xo ga cjatjonu; ra tsjacöji Mizhocjimi nde rá teji rí texeji co ín cuerpoji. Na ngue ya jñuscöji e Cristo; c'ua ja ga cja angueze, je xo ga cjazgöji dya nu.

23 Pero cja rá teji 'ma cja ra zädä c'e pa. Ot'ü o te e Cristo. Nuc'ua 'ma ra ëjë na ye e Cristo, cja ra te texe c'o ench'e o mü'bü angueze.

24 Nuc'ua ra nguins'i ne xoñijö mü. Y c'e poder c'ü pë's'i dya e Cristo ra manda, ra unüji Mizhocjimi, ra tsja e Cristo. Pero ot'ü ra tsja e Cristo ra ndöpü c'o pje nde pjëzhi, zö pje ma poder c'ü me rrã nojo

ri pë's'iji. Nguéc'ua dya pje xe ra mbëzhiji.

²⁵ Ni jyodü ot'ü ra manda e Cristo, hasta 'ma cja ra ndöpü texe c'o üji, ra chjotpüji texe o poderji.

²⁶ C'ü üvi e Cristo c'ü rguí nguarü ra ndöpüji, ngue e muerte. Nguéc'ua dya cja xe rá tûji.

²⁷ Je t'opjü a cjava: “O unüji texe poder ra manda”, eñe. Dya ngue c'ü ra manda e Cristo cja Mizhocjimi; maco nguetsjë Mizhocjimi c'ü o unü c'e poder e Cristo.

²⁸ Nuc'ua, 'ma ya nde ra chjotpüji o poder texe c'o üvi e Cristo, ra nzhopcüji texe poder Mizhocjimi; ra tsja e Cristo c'ü nguetsjë c'ü o T'i. Na ngueje nguetsjë Mizhocjimi c'ü ot'ü o unü c'e poder c'ü. Nguéc'ua Mizhocjimi ra mbë's'i na yeje texe o poder.

²⁹ Bübü c'o j'i c'ü ro ji c'o ya ndü. Nu 'ma dya rvá cjuana c'ü ra te yo añima, dya ro tsjaji 'ma a cjanu. Xo pãrã anguezeji c'ü ra te yo añima, ngue c'ua ga jiji a cjanu.

³⁰ Nutscöjme rí apóstolejme, pama rí cjogöjme peligro rgá zopjüjme yo nte. Nu 'ma dya rvá cjuana ra te yo añima, ¿pje rví muvi 'ma c'ü rgá sufregöjme a cjanu?

³¹ Ya pëpji dya e Cristo Jesús c'ín Jmugöji a mbo cja in mün'c'ejí, nguéc'ua nutscö rí mã'c'öji. In pãrãgueji c'ü na cjuana rí mã'c'öji. Je xo ga cjatjonu rí jñunt'ü in mün'c'ejí c'ü na cjuana pama rí cjogü peligro rá tû.

³² Ma ró sufre na puncjü a Efeso, chjëntjui c'ü ro chügöbe o animale c'o me na sate. Nu 'ma dya rvá cjuana c'ü ra te yo añima, ¿pje ro dyeje 'ma, c'ü rvá sufregö a cjanu? Xenda na jo c'ü ro cjaji ja c'o nzi

ga mama yo nte. Mamaji anguezeji: “Xe rá sigöji dya, nu dya xe rí bünc'öji. 'Ma rá túji, ra nguejme yo. Na ngue dya cja rá teji”, eñeji.

³³ Dya cja xe rí jyëzgueji cjó xe ra dyon'c'ejí ra xi'tsc'ejí jña a cjanu. Zö xi na jo in chjürügueji, pero nu 'ma rí dyoji c'o cjiñi na s'o, xo rí tsjiñi a cjanu, y rí tsjaji c'o na s'o 'ma.

³⁴ Chjümbeñegueji. Jyëziji c'ü ni dyocjeji c'o nte c'o, na ngue na s'o ga cjanu. Na ngue anguezeji, dya pãrãji Mizhocjimi. Rí xi'tsc'öji a cjanu, xa'ma rí pjörü in tseji.

Cómo van a resucitar los muertos

³⁵ Bübü c'o ra xitscö: “¿Ja rgá te yo aña? 'Ma rá teji cja t'o, ¿ja rgá cja c'ín cuerpoji 'ma?”, ra ñenzgöji.

³⁶ Nu 'ma in mangueji a cjanu, dya in unnc'ejí ngüenda ja ga cja. 'Ma in tujmüji o ndëchjõ, ot'ü in ögüji. Nu 'ma jiyö, dya ro mbes'e 'ma c'o.

³⁷ Y 'ma in tujmüji, dya ngue c'o ts'itjõ c'o in tujmüji; ngue c'o ts'indëchjõ. Je xo ga cjatjonu o ndëxü, o pje c'o nde in podüji.

³⁸ Mizhocjimi cja'a c'ua ja c'o nzi ga ne. Na ngueje unü nzi 'na ts'igrano c'ua ja nzi ga mbes'ejí. Nde nan'ñoji.

³⁹ Je xo ga cjatjonu texe o ts'ingue, dya 'na ma cjatjo yo. Nan'ño o ts'ingue o nte. Xo nan'ño o ts'ingue yo animale nza cja e burro. Y xo nan'ño o ts'ingue o jmõ, 'ñe o ts'ingue yo s'ü.

⁴⁰ Na jo va t'ät'ä yo bübü a jens'e. Xo na jo va t'ät'ä yo cãrã cja ne xoñijõmü, 'ñe yo cja'a. Pero nan'ñoji.

41 E jyarü 'ñe e zana 'ñe yo seje, nde zärä yo. Pero nde nan'ño ga zäräji nzi 'naji.

42 Je xo rgá cjatjonu, 'ma ra te'e yo añima. Yo añima yo ögüji, dya'a o ts'ingueji. Pero 'ma ra teji, ra bübü o cuerpoji c'ü dya cja xe ra ndü.

43 'Ma ya ni ndüji, dya cja ni muvi 'ma c'e cuerpo. Pero 'ma ra teji, ra bübü o cuerpoji c'ü me xe rrã jo. 'Ma ya ni ndüji, dya cja 'ñömü. Pero 'ma ra teji, ra bübü o cuerpoji c'ü xenda rrã zëzhi.

44 Nín cuerpoji nu bübüzüji dya, ngue para rá mimiji cja ne xoñijömü. Pero ra dyögüji ín cuerpoji. Nuc'ua 'ma rá tegöji, ra bübüzüji ín cuerpoji para rá ma minc'öji co Mizhocjimi. Bübü ín cuerpoji nu rgá cãrãji cja ne xoñijömü. Pero ín cuerpoji c'ua ja rga cja, ngue c'ü rga ma cãrãji co Mizhocjimi.

45 Je xo ga cjanu va t'opjü c'ü mama a cjava: “Ma mü o dyät'ä Mizhocjimi c'ü ot'ü Adán, o bübü c'ü o cuerpo c'ü.” Pero 'ma ya vi mezhe, o ëjë e Jesús c'ü sö rá xiji c'ü bëpja Adán. Angueze, Mizhocjimi c'ü. Nguec'ua sö ra tsjacöji rá bübütjogöji na yeje.

46 C'ín cuerpoji c'ü rga ma cãrãji co Mizhocjimi, dya nza cja nu ot'ü bübü. Nu ot'ü bübü, ngue nín cuerpoji dya, nu rgá cãrãji cja ne xoñijömü. C'ín cuerpoji c'ü rga ma cãrãji co Mizhocjimi, ngue c'ü cja ra ch'acüji c'ü.

47 C'ü ot'ü nte, je vi 'ñeje cja ne xoñijömü c'ü. Vi t'ät'ätjo co jömü c'ü. C'ü 'na bëzo, je vi 'ñeje a jens'e c'ü. Nguetsjë c'ín Jmugöji c'ü.

48 C'ua ja c'o nzi ma cja c'e bëzo c'ü vi t'ät'ätjo co jömü, je xo ga cjazgöji nu. Na ngueje xo jömütjo nín cuerpogöji. Pero rí tsjagöji dya a jens'e, na ngue rí ench'e ín mü'büji e Jesucristo. Nguec'ua, ja c'o

nzi ga cja c'ü tsja a jens'e c'ü ngue ín Jmugöji e Jesucristo, je xo rgá cjazgöji nu.

⁴⁹ Nutscöji o jñuscöji c'ua ja c'o nzi ma cja c'e bëzo c'ü vi t'ät'ä co jömü. Je xo rgá cjatjonu, ra jñuscöji c'ua ja c'o nzi ga cja, nu c'ü vi 'ñeje a jens'e.

⁵⁰ Bübü c'ü rá xi'tsc'öji cjuarma. Co nín cuerpogöji nu bübüzgöji dya, dya ra sö ra ch'acöji c'ü rá sätc'öji nu ja manda Mizhocjimi. Na ngueje nín cuerpogöji, bübü ts'ingue, 'ñe o cji nu. Co nín cuerpogöji, dya sö ra ch'acöji dya c'ü rá sät'äji nu ja dya pje dya'a. Na ngueje nín cuerpogöji, dya'a nu.

⁵¹ Dyärä'maji. Rá xi'tsc'öji dya o jña, c'o dya ch'unü ro mbärä c'o mi cärä mi jinguä. Dya rá tügöji rí texeji. Pero rí texeji ra pötcüji Mizhocjimi c'ü ja ga cja nín cuerpogöji.

⁵² 'Ma ra zünü c'ü rguí nguarü trompeta, jo rrü pötcüji. 'Ma cjó c'o c'uijmi a nzhö'ö, dya mezhe nada. Je xo rga cjanu rgá pötcöji. Nuc'ua Mizhocjimi ra tsjapü ra te'e texe c'o ya ndü. Ra bübü o cuerpoji c'ü nunca ra ndü. Xo 'ñetscöji ri cäräji, nde ra pötcügöji.

⁵³ Ni jyodü ra bübüzgöji 'na cuerpo c'ü dya ra dya'a. Na ngue nín cuerpogöji nu bübüzgöji dya, ra dya'a nu. Ni jyodü ra bübüzgöji 'na cuerpo c'ü dya ra ndü. Na ngue nín cuerpoji nu bübüzgöji dya, ra ndü nu.

⁵⁴ Nín cuerpoji nu bübüzgöji dya, ra ndü y ra dya'a nu. Pero ra zädäzgöji c'ü ri nuevo ín cuerpoji c'ü dya cja ra ndü. Nu'ma, ya rguí zädä 'ma c'e jña c'ü t'opjü a cjava: “Ya ndöpüji e muerte; ya chjotüji c'ü.

⁵⁵ Zö rá tügöji, zö ra dyögüzüji, pero dya ra

ndõcüji e muerte. Na ngue, dya rá quejmeji cja t'o", eñe o jña Mizhocjimi.

⁵⁶ Rí tũji, na ngueje rí cjaji c'o na s'o. Rí cjaji c'o na s'o, na ngue dya rí ne rá ätäji o ley Mizhocjimi.

⁵⁷ Pero rí unngö 'na pöjõ Mizhocjimi. Zö rá tũji, pero ra tsjacüji Mizhocjimi rá tetcjöji na yeje. Na ngue o ndũ e Jesucristo c'ü ín Jmugöji va ngõtcüji ín nzhunc'õji, cjanu o tetjo c'ua na yeje.

⁵⁸ Rí s'iyats'ügöji cjuarma, nguec'ua rí xi'tsc'õji c'ü dya rí yembeñeji c'ü rgui jyëzgueji Mizhocjimi. Rí sido rí pëpiji na puncjü c'ín Jmugöji. Y rí jñunt'ü in mü'büji c'ü dya bëvatjo gui pëpqueji angueze. Na ngue rá tetcjöji na ye.

16

La colecta para los hermanos

¹ Rí xi'tsc'õji ja ga cja o merio c'o rá jmutüji rá pjös'üji c'o o t'i Mizhocjimi c'o cãrã a Jerusalén. C'ua ja c'o nzi rvá xipji c'o cjuarma a Galacia, je xo rga cjanu rgui tsjagueji.

² C'ü ot'ü pa nu ngo'o, nzi 'natsc'ejji ra xõcü ja nzi merio c'ua ja va unü Mizhocjimi o ndõjõ; ra mbë's'i cja o ngumü c'o. Nguec'ua 'ma rá säcjö va ja in cãrãji, dya ní jyodü cja rí jmutqueji 'ma c'o merio.

³ Rí juajnügueji c'o in confiaoji. Nguec'ua 'ma rá säcjö va, rá täji ra möji a ma a Jerusalén. Y rá unüji 'na xiscõmü ra ndëdyiji ngue c'ua c'o cjuarma a Jerusalén ra recibidoji anguezeji. Cja rrũ möji c'ua, ra ma zogüji c'o merio.

⁴ 'Ma xo ni jyodü rá möcjõjme c'o a ma a Jerusalén, ra jogü.

Planes de viaje de Pablo

⁵ 'Na nu pa, rá cjogü cja c'e nación a Macedonia. Cja rrü 'ñe zenguats'üji. Na ngueje ni jyodü rá cjogö a Macedonia.

⁶ 'Ma rá säcjö va ja in cãrãgueji, xa'ma rá mimiji co nu'tsc'eji yo pa yo rrã së. Nuc'ua 'ma rá pedye, ra sö rí pjöxcöji c'ü rga ma cja 'ñiji.

⁷ Dya ngue c'ü rí ne rá zenguats'ütjoji cja rrü ma, iyö. Ne ín mü'bü rá mimiji ja nzi zana, nu 'ma ra dyacö sjëtsi Mizhocjimi c'ín Jmuji.

⁸ Xe rá mimigö ja xe nzi pa a Efeso, hasta 'ma ra cjogü c'e mbaxua Pentecostés.

⁹ Na ngueje ya recibidozüji na jo a Efeso rá ña'a o jña Mizhocjimi, y na puncjü o nte yo rí zopjü. Y xo na puncjü yo nugü na ü.

¹⁰ Xa'ma ra säjä e Timoteo va ja in cãrãgueji. Nu 'ma ra säjä, rí pjötpüji ngüenda c'ü dya rí tsjapüji ra tseje. Na ngue xo pëpi c'ín Jmugöji c'ü, c'ua ja c'o nzi rgá pëpigö.

¹¹ Dya rí tsjapüji menu c'ü. Nuc'ua, 'ma ra mbedye va, rí pjös'üji ra ma, ngue c'ua ra ma nu ja rí bünc'ö. Na ngueje rí pëtsa ra ma nu. Xo 'ñe c'o cjuarma.

¹² E cjuarma Apolos ró ötü na puncjü ro ëji c'o cjuarma ro 'ñe zenguats'üji. Pero angueze o mama c'ü dya ro ëji c'o cjuarma. Cja ra ëjë, 'ma ra mbë's'i tiempo.

Saludos finales

¹³ Nu'tsc'eji rí pjötpüji ngüenda c'ü dya rí tsjaji c'o na s'o. Sido rí 'ñejmeji Mizhocjimi. Rí zëzhiji zö pje rí sufreji.

¹⁴ Texe c'o rí tsjaji, rí s'iyaji yo nin minteji.

15 Ya in pārãgüeji, e Estéfanas 'ñe c'o cãrã nu ngumü ngue c'o ot'ü o dyätpã o jña e Jesucristo va a Acaya c'o. Anguezeji me pjös'üji yo o t'i Mizhocjimi.

16 Nguec'ua rí xi'tsc'öji rí respetaoji e Estéfanas, 'ñe c'o cãrã nu ngumü. Xo 'ñe texe c'o je ga cjanu ga pjöste. Rí respetaoji texe c'o pëpji na zëzhi c'o pje nde ma mböste.

17 Me rí mäcjö. Na ngueje o ma e Estéfanas, 'ñe e Fortunato, 'ñe e Acaico nu ja rí bünc'ö; o ma zenguazüji. Chjëntjui c'ü ro päjtc'ãgüeji c'o, na ngue dya sö rvi möcjeji a manu.

18 Na ngue c'ü vi möji anguezeji vi ma zocüzügöji 'na jña, nguec'ua dya cja xe rí mbentsc'öji dya. Ni xo ri ngue'tsc'eji, dya cja xe ni jyodü rí mbenzgöji. Nguec'ua rí tsjapüji ngüenda anguezeji, xo 'ñe texe c'o je ga cjanu ga pjöste.

19 Va bö'tc'ütjoji Cjimi c'o cjuarma texe nu ja jmurüji a ma a Asia. Xo va bö'tc'ütjoji Cjimi e Aquila, 'ñe e Priscila. Xo va bö'tc'üji Cjimi c'o cjuarma c'o jmurü o ngumü anguezevi. Va bö'tc'ütjoji Cjimi na puncjü anguezeji; ö'tc'üji ra mböxc'üji e Jesucristo c'ín Jmugöji.

20 Va bö'tc'üji Cjimi texe c'o cjuarma. Rí pötqui zenguateji co texe in mü'büji. Na ngue o t'itsc'eji Mizhocjimi.

21 Yo jña yo ni nguarü rgá ma'tc'üji Cjimi, nguezgö e Pablo rí opjügö co ín dyëgö yo.

22 C'o nte c'o dya ne'e e Jesucristo c'ín Jmugöji, jyëzgueji c'o. Xo ra jyëzi Mizhocjimi c'o. Rí mbennc'eji a cjanu, na ngue ra ëjë c'ín Jmugöji.

23 E Jesucristo c'ín Jmugöji ra mböxc'üji.

²⁴ Rí s'iyats'üji na ngue bübü e Cristo Jesús a mbo
ín mün'c'öji. Amén.

**Nu o jña mizhocjimi nu mama ja ga cja e
Jesucristo
New Testament in Mazahua, Central
(MX:maz:Mazahua, Central)**

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazahua, Central

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazahua [maz], Mexico

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazahua, Central

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

2dd34152-63bb-5bf7-9ec4-df11c81ab2fc